

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

ТІЛА І КРОВІ ГОСПОДНЬОЇ – 19 ЧЕРВНЯ 2022

Ty jsi kněz navěky podle Melchisedechova řádu.

PRAŽSKÝ SVĚTÍCÍ BISKUP, MONS. THDR. ANTONÍN LIŠKA, CSSR (1924-2003), UDĚLUJE SVÉ PRVNÍ KNĚŽSKÉ SVĚCENÍ, katedrála sv. Václava v Olomouci, 25. června 1988.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, svátost Těla a Krve Páně je vrcholem a zdrojem veškerého života Církve. Modleme se, aby z tohoto tajemství lásky pramenil dar jednoty a pokoje.

L: KÝRIE, KÝRIE, ELEISON.

- Prosme za Svatého otce Františka, aby jako 'svědek naděje' ukazoval cestu tvé pravdy uprostřed pohnutých dějin současného světa.
- Prosme Pána, ať uvede na cestu pravdy všechny, kdo šíří lži, ať zastaví ruskou válku proti Ukrajině a posilní v naději ukrajinské uprchlíky a jejich rodiny.
- Prosme za kněze, služebníky oltáře, aby se stále více stávali podobnými tajemství, které slaví k slávě Boží a k spáse lidí.
- Prosme za děti, které poprvé přistupují k eucharistickému stolu, aby přinášely do rodin i do společenství Církve svých farností tvou radost.
- Prosme za všechny, kdo se u tohoto eucharistického stolu živí Tělem a Krví tvého Syna, ať už nežijí sami sobě, ale stávají se svědky živého Boha, který v nich bydlí.
- Modleme se za křesťanské rodiny po celém světě, aby skrze konkrétní skutky prožívaly nezištnou lásku a posvěcovaly se v každodenním životě.
- Modleme se za nově vysvěcené kněze, aby byli stateční a věrní a stále úžeji se spojovali s Kristem Veleknězem.
- Prosme za věrné zemřelé, kteří se na pozemské pouti sytili Chlebem života věčného, ať mají účast na stole tvé hostiny v království Boha Otce.

K: Otče, tys všechno obnovil v Kristu. Dej, ať v nás, kteří se sytíme jeho Tělem a Krví, působí tvůj Duch. Neboť Ty žiješ a kraluješ na věky věků.

L: Amen.

PŘED SVÁTOSTÍ TOUTO SLAVNOU V ÚCTĚ SKLOŇME KOLENA, BOHOSLUŽBU STARODÁVNOU
NAHRAĎ NOVÁ, VZNEŠENÁ, DOPLŇ SMYSLY, KTERÉ SLÁBNOU, VÍRA S LÁSKOU SPOJENÁ.

EUCARISTIE V KAPLI SVATÉHO KORPORÁLU V KATEDRÁLE V ORVIETU
Peregrinatio ad Miracula Fidei, Orvieto, Itálie, 12. června 2014.

EUCHARISTIE VE SVATYNĚ BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ V PARAY LE MONIAL. DOLE: OLTÁŘ SV. MARKÉTY MARIE ALACOQUE.
Peregrinatio ad Immaculatam Conceptionem, Paray le Monial, Francie, 27. června 2008.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

13 НЕДІЛЯ РЯДОВОГО ПЕРІОДА – 26 ЧЕРВНЯ 2022

Ты jси, Господине, мým dědičným podílem.

EUCCHARISTIE S GIOVANNIM KARDINÁLEM COPPOU, čestným občanem Drysic, U HROBU SV. PETRA v kryptách vatikánské baziliky, *Anni Paulini Peregrinatio*, 25. června 2009, Vatikán, Itálie.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

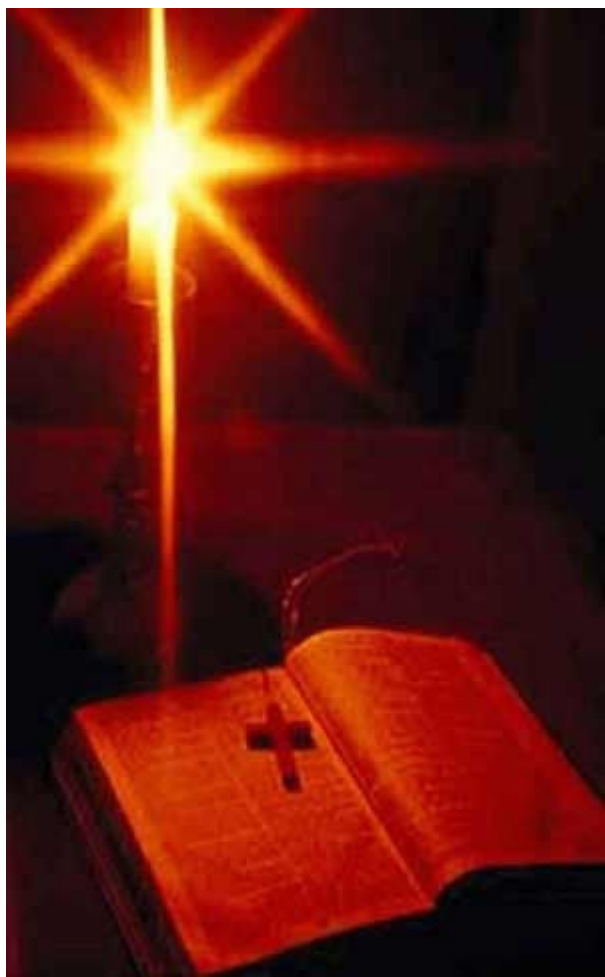
K: Bratři a sestry, prosme Boha, našeho Otce, aby nás v Kristu osvobodil od všeho zlého.

L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.

- Za Svatého Otce Františka, aby jako 'svědek naděje' ukazoval cestu tvé pravdy uprostřed pohnutých dějin současného světa.
- Prosme za všechny, kdo odpověděli na Kristovu výzvu, aby se neohlíželi zpět, ale pokračovali v cestě za hlasem Božím.
- Prosme za lid Ukrajiny, zmučený nevýslovným ruským barbarstvím, který tolik trpí a prožívá skutečné mučednictví, ať jsou sečteny dny agresora a Ukrajina pozná čas míru.
- Prosme za školní mládež, aby v čase prázdnin dokázala žasnout nad krásami tvého stvoření, vážila si jich a skrze ně poznávala Tebe, který k nim v hlasu svědomí promlouváš.
- Modleme se za křesťanské rodiny po celém světě, aby skrze konkrétní skutky prožívaly nezištnou lásku a posvěcovaly se v každodenním životě.
- Modleme se za nově vysvěcené kněze, aby byli stateční a věrní a stále úžeji se spojovali s Kristem Veleknězem.
- Prosme za věrné zemřelé, ať mají účast na slávě tvého království.

K: Otče, dej svému lidu, ať den co den čerpá u Tebe sílu k následování Krista tvého Syna, neboť On s Tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje na věky věků. **L: Amen.**

LITURGICKÉ TEXTY SLAVNOSTI TĚLA A KRVE PÁNĚ

1. ČTENÍ – GEN 14,18-20

Čtení z první knihy Mojžíšovy.

Melchizedech, král Šalemu, přinesl chléb a víno - byl knězem nejvyššího Boha - a požehnal Abrámovi slovy: "Požehnán buď Abrám od nejvyššího Boha, který stvořil nebe a zemi. Veleben buď nejvyšší Bůh, který ti vydal do rukou tvé nepřátele." Abrám mu dal desátek ze všeho.

ŽALM 110

Hospodin řekl mému Pánu: "Sed' po mé pravici, dokud nepoložím tvé nepřátele za podnož tvým nohám." Žezlo moci ti podává Hospodin ze Siónu: "Panuj uprostřed svých nepřátel! Ode dne zrození je ti určeno vládnout v posvátném lesku: zplodil jsem tě jako rosu před jitřenkou." Hospodin přísahal a nebude toho litovat: "Ty jsi kněz navěky podle řádu Melchizedechova!"

2. ČTENÍ – 1KOR 11,23-26

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

Bratři! Co jsem od Pána přijal, v tom jsem vás také vyučil: Pán Ježíš právě tu noc, kdy byl zrazen, vzal chléb, vzdal díky, rozlámal ho a řekl: "Toto je moje tělo, které se za vás vydává. To čiňte na mou památku." Podobně vzal po večeři i kalich a řekl: "Tento kalich je nová smlouva, potvrzená mou krví. Kdykoli z něho budete pít, čiňte to na mou památku." Kdykoli totiž jíte tento chléb a pijete z tohoto kalicha, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde.

EVANGELIUM – LK 9,11B-17

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš mluvil k zástupům o Božím království a uzdravoval ty, kdo potřebovali léčení. Začalo se schylovat k večeru. Dvanáct (apoštolů) k němu přistoupilo a řekli mu: "Rozpusť lid. Ať jdou do okolních vesnic a dvorců, aby si tam našli nocleh a něco k jídlu, protože tady jsme na opuštěném místě." Odpověděl jim: "Vy jim dejte jíst!" Řekli: "Nemáme víc než pět chlebů a dvě ryby, ledaže bychom šli a nakoupili jídla pro všechny tyto lidi." Bylo jich totiž na pět tisíc mužů. Řekl svým učedníkům: "Rozsad'te je ve skupinách asi po padesáti!" Udělali tak a všechny rozsadili. Vzal pak těch pět chlebů a ty dvě ryby, vzhlédl k nebi a požehnal je, lámal a dával svým učedníkům, aby je předkládali lidu. Všichni se najedli dosyta a ještě se sesbíralo plných dvanáct košů zbylých kousků.

EUCHARISTICKÉ MEDITACE TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.

ČESTNÝ OBČAN PUSTIMĚŘE

Kde a jak je přítomen Bůh?

Věřící vstoupil se svým známým do katedrály. Chtěl mu ukázat její umělecké pozoruhodnosti. Podle svého dobrého zvyku se nejdřív zastavil v kapli Nejsvětější svátosti a krátce se tam pomodlil. Jeho společník věřící nebyl, ale jako vychovaná osoba tiše a uctivě postál. Ale potom, po návštěvě katedrály, se nezdržel a vyložil svou potíž: „Nedovedu si představit, že by v tom kousku chleba byl Bůh a že vy se tu před ním dovedete modlit.“ Na jednom teologickém kurzu však mezi samými věřícími katolíky padla pochybnost z jiného hlediska: „Máme věřit, že je Kristus ve svatostánku, i když je kostel zavřený a nikdo se tam nemodlí? Svátosti jsou symbolické. V eucharistii je symbol jídla a pití. Skrze ten symbol je Bůh přítomen. To věříme. Ale chléb uzavřený ve svatostánku, jak se zdá, všechnu symboliku ztratil. Je tedy jako křestní voda, kterou nikdo nekřtí. Jakou má mít ještě moc?“ Odpověď na takové námitky bývá prostá: Bud' věříš nebo nevěříš; víra je dar a ne důkazy rozumu. Jsme zajedno s tím, kdo takto odpovídá, má pravdu. Ale přece jenom ne celou. Rozumem se víra nedokazuje; ale přece nám jej Pán Bůh dal k pochopení toho, s čím se setkáváme a co přijímáme. Slouží tedy i při přijetí pravd víry, hlavně v tom, že je vidíme v souvislosti s ostatními poznatky. Úkol tzv. vědecké teologie je především v tom, že zařazuje jednotlivá dogmata do tradice celé církve. To pak je nutné i k lepšímu pochopení tajemství eucharistie.

Začněme tedy naši úvahu od začátku. Problém, který si kladou všechna náboženství, zní: Kde a jak je přítomen Bůh. Primitivní názory nemají potíže přiznat, že se božstvo usídlilo v něčem hmotném: v posvátném stromu, na svaté hoře apod. Ale obyčejně to bývají místa

nepřístupná, tabu, jsou tedy božstva přece jenom nějak vzdálená od styku s obyčejným světem. Tato Boží nepřístupnost je silně zdůrazněna v Písmu. Proto měli Židé zakázáno uctívat Boha na vrcholcích hor, v obrazech a sochách. Setkat se s Bohem se považovalo za nebezpečí smrti. Gedeon viděl Božího anděla a už zvolal: „Běda mně (Sdc 6, 22)!“ Čím jsou náboženství vyspělejší, tím se stává Bůh nepřístupnější. Filosofický Bůh je nakonec čistý duch a v ničem hmotném být nemůže. Umísťovali staří Řekové bohy na Olymp, klasičtí řečtí filosofové přenesli Olymp na nebe, tj. do světa nehmotného, neviditelného.

Bible, jak jsme už podotkli, z nepřístupnosti Boží nemíní slevit ani ve Starém ani v Novém zákoně. Bůh „bydlí v nepřístupném světle“ (1 Tim 6, 16). „Nikdo nikdy nevystoupil na nebe,“ potvrzuje sám Ježíš Nikodémovi (Jan 3, 13). Ale stala se v dějinách spásy neuvěřitelná věc, že sám Bůh sestupuje občas k lidu, který si vyvolil. Napřed to bylo jenom dočasně, ve zjeveních, a to obyčejně hrozné povahy, za hromu a blesku a v oblaku, jako na Sinaji (Ex 24, 1nn). Později se to stalo ve slávě, jako v Jeruzalémském chrámu (2 Par 7). Nakonec pak se objevuje ten, „který sám sestoupil z nebes, Syn člověka“ (Jan 3, 13). V Ježíši, jak píše sv. Pavel, se objevila a bydlí „plnost božství tělesně“ (Kol 1, 9).

Zajímavé je, že měli stejné potíže s přijetím této pravdy staří pohané, jako mají dnešní nevěřící s eucharistií. Jak je nesmyslné - prohlašuje pohanský filosof Celsus, proti kterému píše Origenes - věřit, že Bůh, první příčina a zákon světa, je přítomen v Židu, kterého římské úřady ukřižovaly! A přece tu pravdu přijaly milióny křesťanů, stala se úhelným kamenem nové Evropy. Nedostižný Bůh se zrodil z člověka a bydlí v člověku.

Ale bylo potřeba z toho vyvodit další důsledky. Kristus jako historická osoba je hlavou svého mystického těla, církve. Jeho existence pokračuje v dějinách. Žije tedy ve věřících, kteří jsou chrámem jeho Ducha. Píše proto svatý Pavel Korintským: „Nevíte, že jste Boží chrám a že Duch Boží ve vás přebývá? Kdo ničí Boží chrám, toho zničí Bůh; neboť Boží chrám je svatý, a ten chrám jste vy (1 Kor 3, 16-17).“ I

to je všeobecně od křesťanů přijato. Berou jako samozřejmé mravní důsledky, které z toho plynou: „Co jste udělali jednomu z mých nejmenších, udělali jste mě (Mt 24, 40).“ I nevěřící dnešní doby to nepřekvapuje a chválí nás dokonce za to, když podle této pravdy jednáme.

A přece ještě není konec všech důsledků. Člověk je podle Bible pánem celého stvoření, král vesmíru. To není míněno jenom jako poručnictví, ale především jako poslání. Je určen, aby svět spolu s Kristem posvěcoval, aby se stalo svatým to, co svatý člověk bere do

rukou. Ta otázka se rozvířila v době disputace o uctívání svatých obrazů, v rozepři s tzv. ikonoklasty. Tito neměli potíže s tím, že se Kristus a svatí v kostelích malují. Ale je pohanské, tvrdili, tyto obrazy uctívat, jakoby tu byl Bůh nebo svatý z nebe přítomen. Obraz je užitečný, že nám Krista nebo svatého připomene. Před obrazem se lépe soustředím. Ale jsou to desky ze dřeva a se samým Bohem nemají nic společného. Jsme tu tedy zase u stejné potíže jako na počátku: Nedovedu si představit, že by tu byl Bůh: v desce, v člověku, v kousku chleba, apod.

Co na tu námitku odpovídali pravověrní zastánci svatých obrazů? Nepopírají, že jsou obrazy dřevěné desky. Tenkrát se totiž, jako dodnes, na dřevě malovaly ikony. Ale před těmi obrazy se věřící modlí. Modlitba pak posvěcuje nejenom nás samy, ale i svět, s kterým jsme při modlitbě ve styku. Považujeme za svaté chrámy ne proto, že jsou z kamenů, ale proto, že jsou místem bohoslužby. Jako "milostné" obrazy a sochy uctíváme ty, před kterými se modlily celé generace poutníků. Uchováváme s úctou jako relikvie i předměty, kterých světci ve svém životě užívali. To všechno totiž patří k dynamice světového vývoje, který směřuje k tomu, aby byl Kristus všechno ve všem (Kol 3, 11).

Posvěcuje-li každá modlitba svět, tím víc to platí o modlitbě svátostné, která se koná slovy samého Krista a jeho úředním církevním posláním: posvěcuje tedy chléb a víno, aby došly už nyní do toho posledního stádia, ke kterému směřuje celý vývoj světa. A proč si k tomu vyvolil Ježíš zrovna chléb a víno? Jsou symbol denního života, toho nejobyčejnějšího, který známe, jídla a práce o živobytí. I to se musí stát svatým. Denní život posvěcujeme my a on pak posvěcený zdokonaluje nás. Bůh se tak stále přibližuje a pomalu dorůstá Kristus do své kosmické plnosti, skrze něho i skrze nás, s ním a v něm.

Eucharistie

Vzpomínám si na jednu banální příhodu z mládí. Přišel k nám znenadání neznámý člověk. Otevřel dveře a ptal se nejistě, je-li opravdu u nás. Naši se na něho dívali nedůvěřivě a ptali se ho s podezřelým tónem v hlasu, co by si přál. Odpověděl, že nic, ale že se přišel jen tak podívat. To ovšem důvěru neposílilo. Ale on se tomu nedivil. Začal se přiznávat, odkud pochází a kdo je jeho otec. Najednou se situace změnila. Naši se začali usmívat, zvali ho, aby šel dál, aby se posadil, nabízeli kávu. Ukázalo se totiž, že je našim příbuzným, s kterým jsme se ještě nepotkali. Ozval se tu hlas společné krve.

Je to vlastně pozoruhodné. Kolik styků např. máme s blízkými sousedy, s těmi, s kterými se setkáváme v práci, a přece bychom je hned nepřivítali tak pohostinně. Příbuzenské svazky jsou silnější. I státní úřady to uznávají, když přisoudí dědictví někomu vzdálenému jenom proto, že je příbuzensky bližší. Ve šlechtických rodinách mají příbuzní právo na knížecí nebo hraběcí titul. V královských dynastiích mají právo následnictví na trůně. Moderní společnost to ovšem oslabila. Ale tam, kde se žije podle starobylých tradic, je tento prvek nejdůležitějším společenským pojítkem. U primitivních národů měl v rodině všechna práva nad ostatními otec, ten se stal pak hlavou kmene, patriarchou klanu, nakonec i hlavou národa. Mocní panovníci, faraónové odvozovali svůj původ až od bohů. Vyžadovali proto božskou poctu a brali na sebe také za všechny odpovědnost.

Moderní čtenář se diví, proč se v bibli u všech důležitějších osobností udává jejich rodokmen až do desátého a dalšího kolena. Když dostal Abrahám od Boha rozkaz, aby opustil svou zemi a své příbuzné, stal se vyděděným uprchlíkem. Co tím rozkazem Bůh zamýšlel? Pochopili to dobře jeho potomci. Byl povolán, aby založil docela nový kmen, nový národ privilegovaný v očích Božích. Proto všichni Israelité odvozovali svůj původ od Abraháma. I Ježíše samého Matoušovo evangelium hned od počátku představuje jako syna Davidova a syna Abraháмова a snaží se podat úplnou listinu jeho rodokmenu (Mt 1-17).

Kristovu genealogii čteme také u Lukáše. Je však dobře si všimnout, že je podána trochu jinak. Nezačíná od Abraháma a Davida, ale postupuje obráceně od Ježíše nazpět k Davidovi, Abrahámovi a nekončí tam, dojde až k "Adamovi, který byl od Boha" (Lk 3,38). Není ta listina uvedena na počátku, ale až po Ježíšovu křtu v Jordáně. To má ovšem svůj zvláštní smysl. Kristus sice vychází z rodu Abraháмова. Ale začíná být sám otcem nového lidu, lidu Božího, který chce v sobě shrnout celé lidstvo od počátku až do konce.

Jakým poutem mají být spojeni lidé tak různých ras a tradic? Podivuhodným Božím zásahem tu nastoupí zase spojení v krvi. Slyšeli ta slova apoštolé při poslední večeři, když jim

podával kalich vína: „Vezměte a pijte z něho, toto je kalich nového zákona, nová smlouva.“ Slyšíme tu výzvu i my př každé mešní oběti zároveň s ujištěním, že i chléb, který přijímáme je Kristovo tělo. Vzniká tu tedy nové nadpřirozené příbuzenství s Kristem a mezi křesťany. Pochopil to dobře sv. Pavel když píše Korint'anům: „Mluví k vám jako k rozumným lidem. Posuďte sami, co říkám: Není kalich požehnání, za nějž děkujeme, účastí na krvi Kristově? A není chléb, který lámeme, účastí na těle Kristově? Protože je jeden chléb, jsme my mnozí jedno tělo, neboť všichni máme podíl na jednom chlebu“ (1Kor 10,15-17).

Je tedy eucharistie prvním a základním pojítkem mezi lidmi spojenými v církvi. Nejsou to jenom okrasná slova, když se nazývají bratři a sestry. Jsou proto vyzváni před přijímáním: „Pozdravte se pozdravením pokoje!“ Přijímáme-li Kristovu krev, je logické, že nazýváme Pannu Marii naší vlastní matkou a Boha svým pravým otcem. Jeden byzantský duchovní autor, mariolog, k tomu dodává tuto myšlenku. Máme rádi naše vlastní pozemské matky, nikdo nám není milejší než ony. Bůh je tak udělal, aby nám byly obrazem matky, kterou opravdu máme na nebi. Naši otcové se o nás na zemi starají a chtějí nám zajistit dědictví, protože i oni jsou obrazem toho, ke kterému se modlíme: „Otče náš, který jsi na nebesích.“

Někteří se diví, že církev odpírá podávat eucharistii těm, kdo rozbili násilně pouto ve vlastní rodině. K nebeskému Otci se modlíme, aby se dělo všechno podle jeho vůle jako v nebi tak i na zemi. Porušením jednoty rodinné na zemi se narušuje i náš rodinný vztah na nebi. Tzv. exkomunikace, vyloučením od svatého přijímání, je také církevní trest pro ty, kdo nějakým hrubým a nenapravitelným způsobem porušují duchovní rodinné pouto s Bohem a lidmi.

Dnes se mnoho mluví o tom, že rozmnožením komunikací celý svět se cítí jednou velkou rodinou. Politici slibují, že tak tomu bude ve státě, když se dostanou k vládě oni. Pořádají se velké manifestace na propagaci vzájemného bratrství. Ale přesto se lidé mezi sebou rozdělují a dokonce i zabíjejí. Ale i v těchto bojích i divocí teroristé, nejsou-li úplně zfanatizovaní, umějí ušetřit svých příbuzných a naopak příbuzní, i když by se bojování chtěli vyhnout, skryjí teroristu, když je z jejich rodiny. Je to hlas krve a krev není voda, jak zní rčení.

Krev rodinná ovšem uzavírá kruh známosti a vzájemné podpory. Krev Kristova chce naopak spojit všechny. Svátek Božího těla by měl tedy vyznít jako svátek jednoty lidstva, protože při ustanovení eucharistie se Spasitel lidstva modlil: „Aby všichni byli jedno jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni byli jedno v nás, aby tak svět uvěřil, že ty jsi mne poslal“ (Jn 17,21).

POUTNÍCI PŘED KATEDRÁLOU V ORVIETU S KAPLÍ SV. KORPORÁLU,
Peregrinatio ad limina Apostolorum, 7. června 2007, Orvieto, Itálie.

Boží přítomnost v Eucharistii

SVĚTELNÉ PROCESÍ V LA SALETĚ,

Peregrinatio ad Loca Amoris quo maior nullus ita splendet, La Salette Fallavaux, Francie, 23. června 2015.

Mluvílo se o eucharistii. Jeden z účastníků položil tuto otázku: „Bůh je přece všude. Proč by měl být zvláštním způsobem přítomen v hostii, v posvěceném chlebě. To by znamenalo, že jinde už není přítomen, nebo alespoň ne tak jako v eucharistii. Omezili bychom Boží přítomnost jen na některá místa, a to není správné.“ Nebylo to míněno jako námitka proti katolické nauce, ale jako otázka, příspěvek k diskusi. Ukázalo se však, že si s ní mnoho účastníků nevědělo rady. Zdá se, že je těžké na ni odpovědět. To však platí v teologii o každé otázce, která se nesprávně položí: je neřešitelná. Jak se tedy máme postavit k problému Boží přítomnosti v eucharistii? Nemůžeme jej zodpovědět dřív, než si nějak alespoň ujasníme otázku jinou: Co rozumíme slovy, že je Bůh vůbec někde přítomen? Scholastická filosofie rozlišovala různé druhy přítomnosti. Tu, kterou známe ze zkušenosti, nazýváme fyzickou. Stojím na podlaze, sedím na židli, jsem ve světnici. Tato přítomnost se uskutečňuje dotykem. Má-li se o mně říci, že jsem v Praze, musím tam osobně přijet, bydlet tam, chodit po ulici apod.

Tento druh přítomnosti ovšem nemůžeme snadno připisovat Bohu, který je pouhý duch. Nejezdí, nechodí po ulicích, nesedí na židli. Není tedy tímto způsobem ani v Praze, ani v New Yorku, ani v Římě. Není nikde. To poslední však neodpovídá katechismu. Tam se učíme, že je Bůh všude. Musí tam být tedy nějakým jiným způsobem než tím, kterému scholastická filosofie říkala fyzický. Aby osvětlili ten jiný druh přítomnosti, uváděli středověcí autoři často příklad s anděly u Božího hrobu. Byl tam anděl, který odvalil kámen. Ale anděl je pouhý duch. Nemá tělo, nemá tedy ruce. Nemohl ani přijít, ani se o

kámen opřít. Přesto však má i duch sílu působit na hmotu. Je tedy duch tam, kde působí. Odvalil-li kámen, byl tam. Tak také vysvětluje tomistická filosofie přítomnost duše v těle. Kde sídlí duše. V mozku? V srdci? Odpověď zní: v celém těle, protože na celé tělo působí, oživuje je. Boží moc pak se projevuje ve všem, co existuje, proto je Bůh všude. Sv. Pavel cituje na Areopagu Atéňanům slova jejich básníka Arata o Bohu: V něm žijeme, hýbáme se a jsme (Skt 17,28). Přirovnání s lidským tělem se líbilo starokřesťanským spisovatelům, kteří si představovali kosmos jako něco jednotného, oživeného Božím duchem; ten pak ve všech věcech nejen působí, ale se i zjevuje, mluví. Ale právě toto přirovnání světa k "tělu Božímu" vedlo k úvahám o rozlišení a stupních Boží přítomnosti. Lidská duše oživuje lidské tělo celé a přece se to neděje stejně ve všech částech. Není stejně živý nehet a oko, kost nohy a mozková blána. Chirurgové dobře rozlišují, co je naprosto nutné k životu a co patří jen k jeho úplnosti. Ti, kdo si musí dát amputovat ruku, vědí dobře, že to není totéž jako amputovat hlavu. Bez ní by totiž ustal život v celém těle, Duše by je už neoživovala.

Tuto prostou anatomickou zkušenost přenesli Otcové obrazně na Boží přítomnost ve světě. I tu je hlava a údy, části zvláštním způsobem oživené a jiné jakoby umírající. Hlavou světa je bezesporu člověk. On sám a jediný, jak často Otcové zdůrazňují, byl stvořen k Božímu obrazu a podobnosti (Gn 1,26). Jedna lidská duše, píše sv. Jan Klimak, je víc než celý vesmír. Proto také člověka naplnil Bůh svou moudrostí, vdechl mu "ducha", tj. zvláštní podíl na Božím životě. Bůh je přítomen v celém světě, nemůžeme omezit jeho sílu. Ale nikdo z nás nevěří, že je totéž zabít člověka a zvíře; vidět Boha v bližním, má dalekosáhlejší mravní důsledky než vidět Boha v krásné květině.

Z víry ve zvlášť intenzivní přítomnost Boha v člověku se však může formulovat další námitka proti eucharistii. Nejde tu konec konců o kousek chleba a trochu vína? Žádný kostel a nic svčeného, jak kdosi povídal, se nemůže stavět na roveň člověku, který je jediný povolán k tomu, aby byl Božím synem. „Neklekejte před svatostánkem“ - zvolal jeden humanista - „Klekejte jeden před druhým, uctívejte Boha přítomného v živém člověku, ne v kameni anebo ve chlebu!“ Tato námitka není v jádře tak bezbožná, jak by se zdálo. Vychází ze správného principu, ale nerozumí podstatě křesťanských svátostí, proto dochází k nesprávnému závěru. Bůh skutečně bydlí na prvním místě v lidech. „Cožpak nevíte, že jste Boží chrám?“, píše sv. Pavel Korint'ánům (1 Kor 3,16), „že Duch Boží přebývá ve vás?“. Nepíše však ta slova apoštol všem lidem bez rozdílu, ale věřícím, kteří byli pokřtěni a přijali Boží slovo. Duch sv. je přítomen v nás, působí v našich skutcích. Ale i tu rozlišujeme různé stupně. Jinou intenzitu mají skutky lásky, vroucí modlitba. Vysokou duchovní životnost předpokládáme u toho, kdo obětoval svůj život pro druhé a naopak málo moci a síly Boží hledáme u toho, kdo nevrle a nedbale dělá jen ty nejnutnější povinnosti denního života. Svaté lidi prosíme o modlitbu, předpokládáme totiž, že je silnější než naše vlastní. Jsou totiž Bohem víc spojeni, a i oni ne všichni stejně.

„Hvězda se od hvězdy liší třpytem“, píše sv. Pavel (1 Kor 15,41). Ovšem nejvíc se leskne samo slunce. Tím pak je křesťanům Kristus, "slunce spravedlnosti". V něm bydlí Boží moc a síla ve vší plnosti, on je proto coby hlava celého mystického těla církve, ohnisko Boží milosti pro celý vesmír. Máme-li klekat před člověkem, Božím obrazem, pak klekáme ovšem na prvním místě před tím, o němž je psáno, že v něm přebývá plnost Božství.

Katolík věří tomu, co se kněz modlí při mši: „Toto je mé tělo, to je má krev“. Nepotřebuje tedy další důkazy k tomu, aby vyznal, že je eucharistii Kristus a tedy, Bůh

přítomen způsobem docela zvláštním, jedinečným. Nedává přednost "věci" před člověkem, jak tvrdila námitka, ale setkává se tu s člověkem - Bohem.

EUCHARISTIE PŘED TURÍNSKÝM PLÁTNEM V KATEDRÁLE SV. JANA KŘTITELE,
Peregrinatio ad Loca Amoris quo maior nullus ita splendet, Turín, Itálie, 23. června 2015.

Můžeme tedy považovat za vyřešenou námitku, kterou jsme začali svou úvahu. Ale fakt sám, že se v katolickém prostředí vyskytla, prozrazuje jistou mentalitu, kterou Berdjajev nazývá objektivizací, odosobňováním, a kterou považuje za nejzhubnější následek hříchu. Je to oddělování skutků od člověka, který je dělá, jejich osamocené hodnocení.

Tam, kde jde o Kristovo dílo spásy světa, je toto "odosobňování" přímo rouháním. Svátosti nejsou "věci", svátosti jsou činnost Krista samého, která proniká do našeho života skrze osobní styk s Bohočlověkem. Tento styk se uskutečňuje prostřednictvím symbolů a ty nám pomáhají překlenout vzdálenosti časové a prostorové. I u našich oltářů mluví Kristus docela blízko: „Vezměte a jezte, toto je mé tělo!“ Je to tedy místo setkání, privilegované místo Boží přítomnosti ve světě.

Není to ovšem místo jediné. Je pravda i to, že se s Kristem máme setkávat v každém bližním, při čtení Písma, v každém dobrém skutku, v bohoslužbě i v práci. Rozdíl mezi přítomností Boží, která je v denním životě a přítomností Boží svátostnou, se má dokonce stále umenšovat. Neděje se to snad tím, že by svátosti postupně ztrácely na ceně. Má se stát pravý opak. Posvěcení člověka a celého světa má dorůst do plnosti Kristovy, do plnosti svátostné. V líčení nebeského Jerusalema, jak je čteme v Apokalypse, nás překvapí malá poznámka: „Chrámu jsem tam neviděl“ (Ap 21,22). V dokončeném vývoji posvěcení světa už není privilegovaných míst setkání s Bohem. Kristus bude pak opravdu všude a ve všem (Kol 3,16).

Jeden chléb - jedno tělo

Člověk je od přirozenosti tvor společenský, jeho osobnost tím víc vyniká, čím širší je okruh lidí, se kterými komunikuje a čím pevnější a ušlechtilější je pouto, které ho s nimi svazuje. Dějiny nás poučují, že se první svazek s jinými rodí z rodiny a rozrůstá se v pospolitost kmenovou a národní. I kult náboženský se do těchto kategorií zařazuje. Primitivní národy mají své vlastní bohy. Až do nové doby pak platil i v kulturní Evropě princip: *cuius regio eius religio*, vládce národa rozhoduje o náboženském vyznání svých poddaných, faraónové proto odvozovali svůj božský původ. Ale od samého počátku se národní skupiny mísí s jinými. Proto se kulturní Řekové pokoušeli najít pro svou obec vzdělaných lidí jiné vyšší pouto. Dospěli až k Aristotelovi, který prohlásil za nejušlechtilější spojení to, které je mezi opravdovými přáteli. Jsou však i v přátelství různé stupně. Stanovil tři základní: přátelství ze společné zábavy, ze společného zisku, ale nadto třetí nejvyšší, které má základ v jednotě ducha.

Všimněme si nyní, jak se do tohoto vývoje dovedl zařadit sv. Pavel. Je hrdý na to, že patří ke svému národu, že je Izraelita z kmene Abraháмова. Ten původ určil i jeho náboženský postoj. Toto pouto je nerozlučitelné, vždyť se zakládá na víře, potvrzené velkými zázraky, že Bůh Izraele je jediný pravý. Nemohl tedy nikdy od své původní víry odpadnout. Ale jak se tedy mohl stát apoštolem jiných národů v duchu univerzálního křesťanství? Dnešní laická mentalita předkládá tento postup: zařadit hodnoty náboženské a národní vlastnosti do soukromého života a vybudovat společnost národů na základech jiných, opravdu všeobecných i s rizikem, že zůstanou abstraktními pravdami. Nepotřebujeme dokazovat, jak tento způsob myšlení a jednání proniká do dnešní společnosti, po případě se mu dává i ekumenický ráz.

Pavla tam ovšem nikdy zařadit nemůžeme. Nikdy se svého židovského původu víry svých praotců nezřekl. Jak se tedy dostal k jiným národům? Našel k nim cestu spojení nikoli mimo své náboženství, ale naopak skrze ně. Našel tu cestu už i v pravém židovství,

v rozšíření slibů daných Abrahámovi. Nyní v církvi, když se ty sliby splnily, zeď, která dělila národy, už je rozbořena. To, co vedlo dříve k partikularismům, v církvi se stává poutem spojení.

Viděli jsme, že je prvním základem jednoty lidstva spojení rodinné, v jedné krvi. V církvi se stává duchovním, mystickým. To však neznamená, že by bylo méně reálným. S velkým důrazem o tom píše Pavel Korintským. Napsal do Korintu dva dopisy, snad i třetí, který se nezachoval. Co ho přimělo, že na ně tak pamatoval? Vznikla tam důležitá křesťanská obec, ale doslechl se Apoštol o rozepřích a sporech, které tam povstaly, a to dokonce i při společném slavení večeře Páně, při lámání chleba. Proto je napomíná důrazně: „Když vy se shromažďujete, není to už společenství večeře Páně? Každý se dá hned do své večeře, a jeden má hlad a druhý se opije. Což nemáte své domácnosti, kde byste jedli a pili? Či snad pohrdáte církví Boží a chcete zahanbit ty, kteří nic nemají? Co vám mám říci? Mám vás snad pochválit? Za to vás nechválím?“ (*1 Kor 10,20-22*).

Napomenutí je drsné. Byli Korintšané skutečně v takovém úpadku? Ale hned nato přechází Apoštol k pozitivnímu vyznání víry: „Já jsem přijal od Pána, co jsem vám také odevzdal: Pán Ježíš v tu noc, kdy byl zrazen, vzal chléb, vzdal díky, lámal jej a řekl: „Toto jest mé tělo, které se za vás vydává; to čiňte na mou památku.“ Stejně vzal po večeři i kalich a řekl: „Tento kalich je nová smlouva, zpečetěná mou krví; to čiňte, kdykoli jej budete pít, na mou památku“ (v. 23-25). Morální závěr? „Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud nepřijde. Kdo by tedy jedl tento chléb a pil kalich Páně nehodně, proviní se proti tělu a krvi Páně. Nechť každý sám sebe zkoumá, než tento chléb jí a z tohoto kalicha pije. Kdo jí a pije a nerozpoznává, že jde o tělo Páně, jí a pije sobě odsouzení“ (v. 26-29). Není proto pochybnosti o tom, že je pro Pavla eucharistie svátostným základem jednoty církve. Křesťané mají s Kristem a mezi sebou jednu krev. Podle starého přesvědčení duch člověka sídlí v krvi. Mají-li věřící jednu krev, mají i jednoho ducha. A mají-li jednoho ducha, jsou i jedno tělo s Kristem. Po celou dobu svého putování, Pavel zakládá různé místní církve. Všude zdůrazňoval jednotu. Pravost Kristova

evangelia se jeví v jeho univerzalitě. Je to jakoby stavění jednoho světového duchovního chrámu. „Nevíte, že jste Boží chrám a že Duch Boží ve vás přebývá? Kdo ničí chrám Boží, toho zničí Bůh; neboť Boží chrám je svatý, a ten chrám jste vy“ (1 Kor 3,16).

Didaché, jeden z nejstarších zachovaných křesťanských dokumentů (vznikl mezi roky 80-100), napomíná v duchu Pavlově věřící, kteří přicházejí v den Páně ke společnému slavení eucharistie, ať vyloučí každého, kdo nehodně žije. Musí se proto starostlivě vyloučit rozepře, spory, litovat starých hříchů. Všecko, co rozbíjí jednotu církve, zraňuje jednotu těla Kristova a ruší hodnověrnost liturgie.

V době 2. vatikánského koncilu, když se připravovalo schéma konstituce o církvi, opakoval se v textu mnohokrát výraz "tělo Kristovo" . Bylo tedy na některých místech nahrazeno výrazem jiným: "Boží lid". Těm, kterým se to nelíbilo, se dostalo vysvětlení. Když jde o tajemství víry, jeden výraz symbolický se doplňuje druhým. Definice církve jako tělo Kristovo krásně vyjadřuje jednotu všech údů. Ale v církvi tyto údy nejsou pouhé orgány, ale živé osoby, tvoří Boží lid. Jejich vztahy nejsou mechanické, ale i ušlechtilé lidské, kolegiální. I to je v souvislosti s učením sv. Pavla. Už ve Starém Zákoně si byli židé vědomi, že úzkým spojením s Bohem tvoří jeden vyvolený lid Boží.

POUTNÍCI NA TERASE BAZILIKY PANNY MARIE RŮŽENCOVÉ V LURDECH,
Peregrinatio ad Immaculatam Conceptionem, Lourdes, Francie, 22. června 2008.

Zakončeme tedy výzvou Pavlovou: „Prosím vás, bratři, pro jméno našeho Pána Ježíše Krista, abyste byli svorní a neměli mezi sebou roztržky, nýbrž abyste dosáhli plné jednoty smýšlení a přesvědčení“ (1 Kor 1,10). „Stále za vás Bohu děkuji pro milost Boží, která vám byla dána v Kristu Ježíši; on vás obohatí ve všem, v každém slovu i poznání... Věrný je Bůh, který vás povolal do společenství se svým Synem našim Pánem Ježíšem Kristem“ (v. 4-9).

Procesí Božího Těla

PROCESÍ CORPUS DOMINI. u oltáře před domem Raclavských v Drysicích.

Procesí Božího Těla bývala v Itálii až donedávna všude velmi slavnostní. Na Sicílii pokračovala celý týden. Ve svátek bylo okolo kostela, další dny se postupně chodilo do různých ulic, které spolu závodily o výzdobu a osvětlení. Na dlažbě ulice se skládaly květinové koberce. Zvyky pochopitelně nezanikly, ale ubývá jich. V Římě je už jenom jedno velké procesí, kterého se účastní Svatý otec, jde od Lateránské baziliky k Panně Marii Sněžné. Jednotlivé farnosti už od průvodů upustily. Nejsou totiž uskutečnitelné v ulicích, které jsou plné aut a hluku.

Jak máme tuto skutečnost přijmout? Některým lidem je toho líto. Bylo to pěkné. Náboženství a lidový folklór se tu spojily v jedno. Jiní katolíci ten zjev nekomentují tak lítostivě. Byly to zvyky, které patřily do staré společnosti, těžko zapadají do nového světa. Kromě toho, jak i někteří říkají, nepatří přímo k eucharistické pobožnosti. Ta je totiž svátost chleba a vína, symbol stolu, jídla a nápoje. Jediná pravá eucharistická pobožnost je tedy mešní liturgie a ne procesí městem.

Co k tomu máme dodat? Jde tu skutečně o svátost, jejímž symbolem je denní chléb. Ten se v selském prostředí kladl na stůl, byl tam stále. Ale také se oslavoval slavností dožíněk. Ty bývaly tím radostnější a slavnější, čím větší byla toho roku úroda. Slavnost dožíněk byla projevem radosti z toho, že lidé nepracovali nadarmo, že budou jíst plody své práce, že nezemrou hlady, že mají na příští rok zajištěný život.

Eucharistická slavnost má vyjádřit něco podobného, ale na vyšší úrovni. I chléb na oltáři je plod země a plod lidské práce a vyjadřuje naději, že máme zajištěný život věčný. Ale proč se to neslaví jenom v kostele; proč se vychází do ulic, do přírody? Důvody k tomu jsou různé. Uvedme alespoň jeden. Jídlem si nejenom zachováváme život, ale stáváme se také silní. Síla nám pak umožňuje pracovat a přetvářet svět. Eucharistie nesená do města je symbol, že jsme tímto pokrmem posílení, abychom dokázali přetvářet okolí, ve kterém žijeme; naše soužití, společnost. Když nastoupil na úřad jako pražský arcibiskup kardinál Beran, razil heslo: EUCHARISTIE A PRÁCE. Skončila právě válka a začínalo se mnoho mluvit o tom, jak budeme pracovat pro přebudování našeho státu. Arcibiskup chtěl zdůraznit, že bude tato práce požehnaná, jenom když bude mít posilu milosti. Pak se teprve

stane práce radostnou a účinnou. Ten, kdo vidí, že má jeho práce úspěch, těší se, je veselý. Po sklizni dobré úrody se při dožínkách tancuje, hraje hudba. I eucharistie má být zdrojem radosti. Její slavení má mít tento ráz. Vidíme to názorně při východních liturgiích. Při slavení mše převládla na Západě vzpomínka na kříž a umučení Páně. Proto je slavnost Božího Těla jakoby vyvážením, doplněním, zdůrazněním druhého přístupu k tajemství.

Při dožínkách se schází rodina a obec. Vyznává se tím, že žijeme všichni z jednoho chleba a ze společné práce. Také eucharistie je společný úkon. Během roku je ovšem mnoho mší, kterým říkáme soukromé, protože se jich účastní malá skupina věřících. Slaví se na různých místech a v různé

hodiny. Tato roztržičnost společné modlitby je dána okolnostmi života. Ale sama eucharistie se nemůže nikdy chápat jako soukromá pobožnost. Vždyť je základní svátost jednoty církve. Jedno tělo tvoří podle sv. Pavla všichni ti, kdo se z tohoto jednoho chleba živí (1 Kor 10,17). Společná slavnost Božího Těla je tedy jakoby vyznáním, že tvoří jednotu všechny mše, které se slaví na různých místech a v různou dobu. Chceme ukázat, že všechny tvoří jednotu a že je eucharistický chléb jeden, i když se láme na mnoho zlomků na mnoha místech. Tak si vysvětlíme i staré církevní nařízení, které se dost přísně dodržovalo, že se totiž museli procesí Božího Těla účastnit i všichni řeholníci místa, kteří měli své vlastní kostely a kaple. I dnešní zvyk římský je v tom duchu, že totiž průvod Božího Těla je jenom jeden a vede jej sám Svatý otec. Vyjadřuje se tak jednotu eucharistie.

Přitom ovšem nemíníme popírat, že se vnější projevy zbožnosti s dobou mění. Ale neměla by se ztrácet pozitivní hodnota, která se jimi vyjadřovala. V otázce eucharistické pobožnosti už byly pokusy nahradit procesí nějakou jinou formou. Ve staré křesťanské době si jednotlivé církve na znamení vzájemné jednoty posílaly kousek eucharistického chleba. Jeden holandský duchovní už před čtyřiceti lety propagoval obnovu tohoto zvyku,

ale nejal se. Jiní navrhovali spojení současných liturgií pomocí rádiového vysílání. Jednou se to už dělo při modlitbě růžence, který se modlil Svatý otec. Tu je to ovšem snazší, ale nezdá se, že by to byla vhodná metoda pro společné slavení mše.

Jak vidíme, opakuje se tu stará zkušenost. Je snadné říci, že starý zvyk už nevyhovuje, že se do nové doby nehodí. Ale je nesnadné najít formu novou, která by nahradila předcházející. Ponechejme to tedy vývoji, inspiraci mladších generací. Ale neztrácejme ideu, kterou svátek Božího Těla vyjadřuje: eucharistie je pouto jednoty mezi všemi lidmi, síla k posvěcení společnosti a celého života. Kdekoli se slaví, tam je Kristus a ten je jeden pro všechny. V teologii se diskutovala otázka, na kolik se při jednotlivých mších opakuje Kristova oběť, kterou přinesl na Kalvárii. Ukázalo se, že slovo "opakovat" není vhodné k vyjádření tajemství. Lépe se vyjádří obrazně: Slunce, které svítí, je jenom jedno. Ale proniká všude tam, kde se otevře okno. Slavení eucharistie je tedy takovým otvíráním oken, aby světlo Kristovy oběti a jeho oslavení pronikalo do celého světa.

LITURGICKÉ TEXTY 13. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – 1 KRÁL 19,16B.19-21

Čtení z první knihy Královské.

Hospodin řekl Eliášovi: „Elizea, syna Šafatova z Abel Mechola, pomaz za proroka místo sebe!“ Když Eliáš odešel z hory, našel Elizea, syna Šafatova, jak právě orál. Měl před sebou dvanáct spřežení, on sám byl při dvanáctém. Eliáš šel kolem něho a hodil na něj svůj plášť. Elizeus opustil býky, běžel za Eliášem a řekl: „Prosím, ať mohu políbit svého otce a svou matku a pak půjdu za tebou.“ Eliáš odpověděl: „Jdi a vrať se; co jsem ti měl učinit, to jsem udělal.“ Elizeus se tedy od něho vrátil, vzal spřežení býků, zabil je, na jejich jařmu uvařil maso a dal ho lidem k jídlu. Pak vstal, šel za Eliášem a sloužil mu.

ŽALM 16

Ochraň mě, Bože, neboť se utíkám k tobě. – Pravím Hospodinu: „Ty jsi můj Pán.“ – Ty jsi, Hospodine, mým dědičným podílem i mou číší, – ty mně zachováš můj úděl. Velebím Hospodina, že mi byl rádcem, – k tomu mě i za noci vybízí mé nitro. – Hospodina mám neustále na zřeteli, – nezakolísám, když je mi po pravici. Proto se raduje mé srdce, má duše plesá, – i mé tělo bydlí v bezpečí, – neboť nezanecháš mou duši v podsvětí, – nedopustíš, aby tvůj svatý spatřil porušení. Ukážeš mi cestu k životu, – u tebe je hojná radost, – po tvé pravici je věčná slast.

2. ČTENÍ – GAL 5,1.13-18

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Galaťanům.

Bratři! To je ta svoboda, ke které nás osvobodil Kristus. Buďte v tom tedy pevní a nenechte se zase zapřáhnout do toho otrockého chomoutu. (Bratři), vy jste byli povoláni ke svobodě. Ta svoboda však nesmí být záminkou, abyste se vraceli k prosazování sebe. Spíše si navzájem posluhujte láskou. Celý Zákon totiž ve své plnosti je obsažen v jediné větě: „Miluj svého bližního jako sebe.“ Jestliže se však mezi sebou koušete a požíráte, dejte pozor, abyste jeden druhého nepohltili! Chci říci toto: Žijte duchovně, a nepropadnete žádostem těla. Tělo totiž touží proti duchu, a duch zase proti tělu. Mezi nimi je vzájemný odpor, takže neděláte, co byste chtěli. Jestliže se však necháváte vést Duchem, nejste už pod Zákonem.

EVANGELIUM – LK 9,18-24

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Když se přibližovala doba, kdy měl být Ježíš vzat vzhůru, pevně se rozhodl jít do Jeruzaléma. Poslal před sebou posly a ti cestou přišli do jedné samařské vesnice, aby tam připravili nocleh. Ale Samaritáni ho nepřijali, protože měl namířeno do Jeruzaléma. Když to viděli učedníci Jakub a Jan, řekli: „Pane, chceš, abychom svolali z nebe oheň, aby je zahubil?“ On se však obrátil a přísně je pokáral. Pak šli do jiné vesnice. A jak šli, cestou mu někdo řekl: „Půjdu za tebou všude, kam půjdeš.“ Ježíš mu však odpověděl: „Lišky mají doupat a nebeští ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kam by hlavu položil.“ Jiného zase vybídl: „Pojď za mnou!“ On však řekl: „Pane, dovol mi, abych napřed šel pochovat svého otce.“ Odpověděl mu: „Nech, ať mrtví pochovávají své mrtvé. Ale ty jdi a zvěstuj Boží království!“ A ještě jiný řekl: „Půjdu za tebou, Pane; jen mi dovol, abych se napřed rozloučil doma s rodinou.“ Ježíš mu však odpověděl: „Žádný, kdo položil ruku na pluh a ohlíží se za sebe, není způsobilý pro Boží království.“

MEDITACE O SRDCI JEŽÍŠOVĚ

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.

ČESTNÝ OBČAN PUSTIMĚŘE

Tichost a pokora srdce

"Učte se ode mne, protože jsem tichý a pokorný srdcem" (Mt 11, 29). Ten nápis čítáváme často tam, kde je socha nebo obraz Božského Srdce. Bývá ještě i jiné: „Pojďte ke mně všichni, kdo jste unaveni a utlačováni, u mne si odpočínáte“ (Mt 11, 23). Jsou to sice texty z evangelia, ale růžové barvy soch a smutně melancholický obličej Krista dodávají kaplím ráz sladce melancholický.

Bývá dost těch, které to dráždí. Texty evangelia ovšem popírat nechtějí, ale rádi by jim dali trošku mužnější smysl. Vzpomínám si, jak se jeden kazatel snažil všemožně dokázat studentům, že mírnost a pokornost nesmí degenerovat v pasivnost, že je to naopak statečnost a vnitřní síla. Muž může být tichý a pokorný, jen když se dokáže dokonale ovládat. A jestli k sobě zve unavené a utlačované, dělá to proto, aby se jich zastal, ne aby spolu s nimi plakal. Jenom proto u něho najdou útočiště, že důvěřují jeho síle. A tak si musíme

představit, dodal kazatel, i tichého, mírného a pokorného Krista.

Nemám nic proti ideálu statečného Krista a křesťana. Ale je tu nebezpečí, že se při výkladu biblických textů odkloníme od ducha, ve kterém byly psány. Ostatně se většinou opíráme o překlady do moderních jazyků, které často zatemní původní svěžest nebo smažou odstíny výrazů. Židé mysleli globálně. Říká se žertovně, že moderní jazyky mají dvacet slov, aby řekly totéž. Hebrejšтина má naopak jedno slovo, aby vyjádřila dvacet různých věcí, které spolu souvisejí.

Jedno z takových globálních slov, které se v Bibli často vyskytuje, je výraz *hesed*. I ten se přirozeně interpretuje vícero slovy. Potíž přeložit jej není jenom filologická. Jde o Boží vlastnost, které těžko něco odpovídá v běžné lidské řeči. Filosofové se snažili dojít k Bohu tím, že vycházeli z pojmů dobra, pravdy, krásy. To, co věděli o Bohu Židé, bylo ze zážitku, který se vyjadřoval slovem *hesed*, tj. ze způsobu, jakým Bůh s námi jedná.

Často se překládá slovem "milosrdenství", ve smyslu soucitu s lidmi. Sugestivním způsobem je to rozvinuto v 2. kap. Ozeáše. Lidská duše je Bohu nevěrná, zaslouží si všech výčitek. Ale Bůh ji vede do pouště, svede ji svým milosrdenstvím, hesed. Vráti jí všechny mesiášské přísliby. Duše se rozradostní a začne zpívat jako v době mladosti (tj. když národ vyšel z Egypta) a uslyší hlas Boží: „Zasnoubím se s tebou navždy, udělám z tebe svou nevěstu v duchu spravedlnosti, práva, dobroty a lásky; zasnoubím se s tebou v duchu věrnosti a ty poznáš Pána“ (v. 21). To Boží milosrdenství tedy obsahuje všechno: právo, laskavost, lásku, věrnost.

Podobná myšlenka je i v 54. kapitole Izaiáše. Bůh na čas nevěrnou duši opustí, ale pak se k ní vrátí a zahrnuje ji svým dobrodiním. „Neboj se, nebudeš zahanbena, nestyd' se, nebudeš mít víc důvod, aby ses červenala... Tvým ženichem se stane tvůj Stvořitel“ (v. 4.5).

Nejvýmluvněji je to snad vyjádřeno v žalmu 136 (135) nazývaném "Velké aleluja". Mohl by se nazvat také "velké hesed". Je to litanie všeho, co Bůh pro lidi udělal. Připomíná se vysvobození z Egypta, vítězství ve všech válkách, a jako odpověď vždycky zazní: "protože jeho hesed - milosrdenství je velké".

V evangeliu čteme, že Ježíš po poslední večeři zazpíval s apoštoly hymnus. Byl to tento žalm. K mnoha zjevením Božího milosrdenství přistupuje v tomto okamžiku nové zjevení hesed Božího: cesta do Olivetské zahrady, smrt a vzkříšení Kristovo.

Biblická teologie má zvláštní ráz. Neříká, co Bůh je, ale poznáváme to z toho, co učinil. Mojžíš měl v jednom okamžiku pokušení uvidět Boha a řekl: „Ukaž mi svou slávu!“ (Ex 33, 18). Bůh mu slíbil, že mu ukáže svůj lesk. Ale pak dodává: „Ale můj obličej neuvidíš, protože žádný člověk mě nemůže vidět a zůstat naživu.“ Řekl tedy Hospodin: „Hle, tu je vedle místo. Postavíš se za skálu. Když bude přicházet má sláva, já tě skryji ve skalní jeskyni a přikryji tě rukou, než přejdu. Potom zvednu ruku a ty uvidíš moje záda, ale můj obličej se vidět nemůže“ (v. 20-23).

Tak je symbolicky vyjádřena celá starozákonní teologie: vidí Boha, který přechází od jednoho velkého skutku k druhému. To dělá také autor 136. žalmu "Velké aleluja". Začíná stvořením, popisuje, co Bůh pro svůj lid všechno udělal. Ale současně autor přemýšlí. Stává se do jisté míry teologem spekulativním. Ptá se „Proč to všechno Bůh udělal?“ Nachází jen jediný důvod: hesed. „Protože je velké jeho milosrdenství“. Bůh vidí stále, že se lidé bez něho nespasí a spasit nemohou. Proto jim stále nabízí ruku k vysvobození, a to nejenom těm, kteří k němu volají, ale i těm, kdo se víc a víc vzdalují.

Vrchol Božího milosrdenství, jeho mistrovské dílo, je vtělení Božího Syna. Stal se člověkem "pro nás a pro naši spásu". Kristus jako člověk pak ukazuje na každé stránce, že jeho lidské city jsou dokonalý odlesk Otcova milosrdenství. Jistě to není náhodné, že mají v evangeliu místo kající nevěstky a publikáni. Je to pokračování toho, co bylo obrazně řečeno několikrát ve Starém zákoně. Rádi to interpretují v tom smyslu, že Ježíš nesoudil přísně tělesné hříchy, ani lehkomyšlnost a krádeže v peněžích, že považoval za hlavní a opravdový hřích jenom pýchu, kterou našel u farizeů. Proto ta ostrá výčitka: „Nevěstky a publikáni vás předejdou do Božího království“ (Mt 21, 31).

Možná se však dá poukázat i na jiný pohled. Židé měli hluboký odpor k nevěrnosti, nespolehlivosti. Nevěrnost manželská se trestala kamenováním. Nevěstka je žena, která není věrná nikomu, nezaslouží si tedy žádné úcty. Podobně se pohrdá i nespolehlivým v peněžích. A přece milosrdenství Boží zasáhne až tam, dokáže přemoci i ty, kdo mu jsou nejbzdálenější.

Není nesprávné říkat, že se u farizeů odsuzuje pýcha. Ale je také pravda, že se pýcha projevuje tím, že nejsou schopni milosrdenství, proto je také nepřipisují Bohu, a proto Boha neznají.

Jako primitivním lidem imponuje síla tělesná, tak si cení primitivní náboženství bohů, kteří jsou silní. I v Bibli se ta myšlenka často vrací: Bůh Izraele je silnější než všichni bohové ostatních národů, přemůže všechny. Ale ponenáhlu víc a víc se určuje, v čem ta síla je. Čím to je, že všechny přemůže? Svým milosrdenstvím, soucitem s těmi, kdo se proti němu staví. Takové je ovšem i srdce Ježíše, vtěleného Boha. Je to síla, která si podmaní všechno svou přitažlivostí. Ta ovšem vybízí i křesťany: Učte se ode mne!

Učiň naše srdce podle srdce svého

V jednom římském kostele bylo postní kázání. Bylo ještě v tom stylu, jaký býval v minulosti, jaký už dnes mladí neznají. Uprostřed kostela byla jakási tribuna, před ní velký kříž. Kazatel tu stál jako tribún lidu a mluvil zvýšeným hlasem, s pathosem, dělal široká gesta. Téma ovšem bylo příslušné k okolnosti. Postní kázání bývala dlouhá a celá zaměřená morálně: Obráťte se, nechte špatného života, připravte se na velikonoční zpověď důkladně. Takových postních kazatelů už je dnes málo. Stali se i oni skeptickými. Co pomůže hřímat, lidé jdou stejně svou cestou, nikoho nenapravíme!

Zdá se, že vyvstaly podobné pochybnosti někdy i v hlavě starozákonních proroků. Ti ovšem uměli hřímat proti zkaženosti doby s daleko větším ohněm. Tak horlivé nadšence rádi poslouchají i ti, kdo nemají chuť se obrátit. Vždyť i Herodes rád poslouchal sv. Jana Křtitele, který ho napomínal přede všemi. Ale přesto nemínil život změnit (srov. Mt 14, násl.). Někteří snad i mínili, že by bylo dobré život změnit, proroky poslouchali, ale nakonec si povzdychli: „To už pro mne není, já už mám svůj životní styl!“ A starozákonní proroci jim nakonec dali zapravdu. Nezměníte své vnější jednání, nejste toho schopni. Je potřeba nejdříve změny vnitřní, změny srdce. K tomu závěru došel i Jeremiáš, i Ezechiel. Kdo pak může změnit srdce, vnitřní smýšlení člověka? Jenom Bůh, který je zná!

O nutnosti vnitřní změny člověka čteme často v duchovních knihách. Někdy se tato mentalita projeví i odporem proti vnějším formám zbožnosti, zvláště, když jsou tuze okázalé. „Nesnáším okázalé ceremonie, nechodím na žádné procesí“, prohlásil jeden dobrý katolík, „evangelium od nás požaduje změnu vnitřní a ne vnější gesta“. Jeho duchovní rádce se ho snažil přesvědčit o tom, že jsou i vnější projevy důležité, ale nezdálo se, že by měl mnoho úspěchu. Ten příklad však ukazuje, že existuje ještě jiný problém. Není totiž vždycky jasné, čemu říkáme vnější a vnitřní zbožnost.

Výraz "vnitřní" a "vnější člověk" má dlouhou historii. Užívali ho antičtí filosofové, především platónští, vyskytuje se v literatuře rabínské a jinde. Jeho základem je zkušenost, že člověk není to, jak vypadá navenek. Jeden starokřesťanský spisovatel (Pseudo-Makarios) píše: zvířata jsou taková, "jak vypadají", ovce jsou ovce, vlci jsou vlci. U lidí je tomu jinak. Vypadají navenek všichni jak ovce, ale uvnitř jsou jedni ovce a druzí vlci. Co ten rozdíl působí? Je dán životem. K životu patří jídlo, pohyb, tělesný vzhled. To mají i zvířata a to všechno je viditelné. Člověk však i přemýšlí, rozhoduje se, dělá v duchu plány, co podnikne. To však navenek viditelné není. Když někoho potkáme, vidíme, jakou má výšku, obličej, můžeme pozorovat, jak chodí, co jí. Ale nevíme, co má v úmyslu. Ptáme se i my v duchu, aby on to nepoznal: Proč vlastně k nám přišel? Setkali se dva lidé, stojí tu proti sobě dvě záhadné bytosti. Vnější lidé si podávají ruce, vítají se zdvořile, vnitřní lidé se navzájem podezřívají.

V této situaci se ovšem ptáme: Co všechno patří k této "vnitřní" struktuře člověka? Odpověď platónských filosofů je jednoduchá: myšlenky. Je proto daleko důležitější to, co myslíme, než to, co děláme navenek. Přenesme toto pojetí do církevního života. Plyne z toho důsledek, který naznačil katolík ve své námitce proti vnějším ceremoniím v kostele. Někdo, kdo si o samotě sedne a čte v klidu Bibli nebo modlitby, je podle tohoto pojetí daleko vnitřnější, než varhaník, který řídí při mši zpěv a musí dávat pozor na mnoho vnějších věcí. Je tomu skutečně tak?

Už první křesťané se zásadně postavili proti tomuto pojetí. Co platí před Bohem víc: krásné myšlenky, mnoho vznešených idejí, nebo dobré skutky? Ale přece ukazuje, že i tu stojíme před tajemstvím. Jak to, že jedni toho jsou schopni a druzí jsou beznadějně slabí a stále padají? Kristus byl k některým hříšníkům neobyčejně milosrdný, k jiným ne. Jak si ten rozdíl vysvětlíme? On znal srdce a věděl, že nikdo není schopen ničeho dobrého bez Boží milosti. I apoštolům předpověděl, že ho zradí a že podlehnou strachu. Budou mravně silní teprve tehdy, až na ně sestoupí Duch svatý. Ten je ovšem uvnitř srdce, lidskému zraku neviditelný.

V křesťanském pojetí je tedy v plném slova smyslu vnitřní život ten, který je v milosti Boží. Projevuje se navenek? To záleží podle okolností. Duch svatý dává jednou usebranou osobní modlitbu, ale projevuje se i v životě církve, v jejích obřadech a slavnostech, pak zase ve skutcích lásky. Je to jakoby mnoho květů, které rostou ze stejného kořene. Když tedy prosíme, aby Kristus učinil naše srdce podle srdce jeho, modlíme se především za to, abychom dostali Boží milost a sílu a osvětlení, co kdy a jak dělat, jak se zachovat, ať už je to navenek viditelné nebo ne. Hlavní je, aby byl Bůh s námi a jeho požehnání.

Srdce v Písmu

Starší páter mluvil k bohoslovcům o úctě k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu. Mluvil procítěně, nadšeně, ale starosvětsky v řeči a trochu naivně. Najednou si povšiml, že mládež nesleduje jeho dojetí, že se usmívá ironicky, jemu samému se zdálo, že je to cynicky. Neobyčejně ho to zabolalo a zahořekoval. Trpce si stěžoval u představeného. Ten pokrčil rameny a prohlásil šalomounsky: „Jsem na Vaší straně. Ale co chcete, mentalita se mění. Některé pobožnosti, které měly úspěch dříve, už dnes lidem nic neříkají. Hlavní je, abychom naučili mladé chápat osobu Krista. Je-li jim symbol srdce cizí, je lepší, když jej nebudeme příliš zdůrazňovat.“

Ta moudrá odpověď však zamrzela starého pátera ještě víc, než skeptický úsměv mladých. Je to možné, že dnešnímu člověku už nic neříká symbol Ježíšova srdce? Vždyť se přece k němu váže tolik krásných příslibů, modliteb, rozjímání! A přece je jisté, že na mnoha místech pobožnosti k Božskému srdci upadly, první pátky v měsíci se neslaví, červnové slavnosti se omezují. Máme se s tím vývojem smířit, nebo se máme naopak zase pokusit o oživení kultu?

Koncem června 1978 se sešla v Římě skupina asi čtyřiceti teologů tří jazykových skupin: italské, španělské a anglické. Hned nato zase podobná skupina ve Štrasburku jazykových skupin francouzské a německé. Téma rozhovorů byl především tento problém: Dá se dnešnímu člověku zase přiblížit starý, osvědčený symbol srdce tak, aby se stal výmluvným obrazem živých otázek náboženského života?

První přednášku římského symposia měl biblista mons. Garofalo. Jeho mínění bylo celkem jednoduché. Žijeme v době návratu k hieroglyfům, řekl žertovně. Na silnicích, na letištích, na nádražích se den ze dne množí kreslené značky. Jsou universální. Ve vnitřním a náboženském životě je srdce od pradávna takovou značkou. Ale musí se umět číst, musí mít obsah. Jako se slavné výroky otřepají užíváním, stanou se frázovitými, tak se stanou prázdnými a pustými i staré symboly. Obraz srdce se z řeči a obrazotvornosti národů vymýtít nedá. Je už příliš vžitý. Ale má-li se znovu naplnit hlubším náboženským obsahem, je potřeba se zase vrátit k jeho plnosti a barvitosti, jakou měl v Písmu. O srdci Ježíšově se tam mluví sice jenom jednou, a to ve smyslu materiálním. Ale výraz "srdce" se vyskytuje ve Starém Zákoně 148krát. Je podstatným pojmem semitské antropologie. Jeho význam se ovšem vyvíjel v souvislosti s tím, jak se hlouběji rozumělo člověku. Hned od samého počátku však Židé dělali zásadní rozlišení mezi tím, co je uvnitř a tím, co se jeví navenek. Navenek je člověk tělo, uvnitř je to, co je v srdci.

Pro primitivního pozorovatele jsou uvnitř, v srdci, především emoce, city, láska a nenávisť. Moderní děvče by řeklo: „Mám tě pořád ráda“. Nevěsta v Písni písní ujišťuje, že její srdce bdí, i když spí (5,2). Je v něm skrytý plamen lásky, i když se navenek neprojevuje. Lidé vypadají spokojení, ale uvnitř po něčem touží. Skrytá přání se jmenují biblicky "touhy srdce"; jazykem se často ani nedají vypovědět. V době nehod budou celým srdcem hledat Hospodina, tj. toužit jenom po něm.

V srdci je člověk smutný nebo veselý. "Zlé srdce" je plné nespokojenosti. Z té pak se rodí nenávisť a odpor "z celého srdce".

Někteří lidé vypadají naoko stateční, ale mají malé srdce, jsou bázlivi. V knize Job se říká o krokodýlovi opak: má srdce kamenné, nechvěje se, nebojí se lovce. Bázlivcům srdce roztaje jako voda.

V biblické mluvě tedy není pochvala, když se o někom řekne, že má měkké srdce. Je člověk nestálý, nevěrný. Srdce má být pevné, utvrzené v dobrém. Někdy je bohužel tvrdé, ale ve zlém, v odporu k lidem i k Bohu.

Primitivní pozorovatel vidí uvnitř především emotivitu, citové impulsy. Inteligentní člověk v srdci uvažuje, myslí. Srdce je plné myšlenek. Stará hebrejšťina neměla vůbec slovo pro rozum. Přišlo tam až vlivem Arabů. Mudrci Starého Zákona tedy rozvažují srdcem. Lidé "bez srdce" znamenají pro Joba totéž co pro moderního Evropana lidé bez rozumu. V sapienciálních knihách, které mluví pořád o moudrosti, je výraz srdce proto tak častý. Člověk, který všechno zapomene, podle semitské mluvy neuchová nic v srdci. Nevrací-li se mu myšlenka do srdce, znamená to, že se už něčím nezabývá, že o něco nestojí. Má-li někdo velký vliv, řekne se, že ukradl srdce lidu. Souhrnem se tedy dá říci, že je slovo srdce v Písmu pojem globální. Zahrnuje opravdu celou lidskou činnost. Ta začíná afektivitou, city, ale zahrnuje víc a víc myšlenky a rozhodnutí. Člověk se víc a víc očišťuje, čím víc se naučí v srdci rozlišovat mezi dobrem a zlem.

Stává se tedy srdce centrem morálního života. Ten je pro Židy charakterizován věrností nebo nevěrností k Bohu. Srdce, které přilnulo k Hospodinu charakterizuje svěťce. V srdci nevěrní jsou odpadlíci od Božího zákona. Antropologie Nového zákona pokračuje v těchto kategoriích. Vnitřní život Ježíšův a jeho oddanost Otci se nedá jinak vyjádřit než tím, že jeho srdce bylo pevně zakotveno v Bohu. Tím je v krátkosti řečeno všecko.

Jeden biblista prohlásil: Moderní jazyky mají často dvacet výrazů, aby řekly jednu věc; hebrejšťina dovede jedním slovem povědět dvacet věcí. Proto je ten jazyk tak poetický! Výraz srdce má těch významů ještě víc. Moderní člověk je nedovede snadno přetlumočit. Ale právě proto musí zůstat u výrazu původního, kde jsou všechny spojeny. Těm, kdo rádi čtou Písmo, je výraz srdce Ježíšovo blízký. Znamená pro ně návrat k biblické mluvě, k prostotě a poetičnosti náboženského výrazu.

Srdce Ježíšovo

Ještě před nedávnem se okázale slavival svátek Božského srdce. V kostelech bylo hned na první pohled poznat, kdy je první pátek v měsíci. Bývalo zasvěcení rodin, smírné pobožnosti. To všecko dnes upadá a ozývají se naopak námitky proti této pobožnosti, že je sentimentální, že neodpovídá mentalitě dnešních lidí, že vede k nesprávné představě o Kristu. Co o tom všem máme soudit?

Je potřeba zdůraznit na prvním místě, že konkrétní forma a způsob pobožnosti vždycky odpovídá člověku a jeho mentalitě. Ten, ke komu se v modlitbě obracíme, je vždycky Bůh Otec; modlíme se k němu skrze Ježíše Krista, v Duchu sv., ve společenství svatých, tj. ve společenství celé církve. Z této skutečnosti nemůže nic zmenšit žádná pobožnost, jinak by nebyla křesťanská. Konkrétní formou pobožnosti se však vyjadřuje naše vlastní specifická potřeba, přání, touha, názor a postoj ke světu a k Bohu. Najdeme-li v lesích kapličku sv. Huberta, asi se nezmýlíme, když řekneme, že ji postavil hajný nebo někdo, kdo sem chodil lovit. Když vidíme, že je v kostele socha sv. Dominika, Hyacinta, sv. Kateřiny Sienské, právem si myslíme, že jej asi stavěli dominikáni. Je samozřejmé, že se tu uctívá především Bůh v nejsv. Trojici, všichni svatí, ale osobní postoj modlících si z té mnohosti vybral jako charakteristické to, co mu bylo nejbližší.

Tento zvláštní specifický postoj se zračí i v představách Krista samého. Těm, kteří umísťovali v kupolích katedrál velkou mozaiku Pantokratora, Vládce nebe i země, byla především blízká myšlenka na Krista, který zvítězil nad císaři a králi země. Bylo to v první době, když církev vyšla z katakomb a dočkala se veřejného uznání. Když pak později tento velebný obraz ustoupil a nahradil jej Ukřižovaný, bylo to znamení, že křesťané prožívali znovu živě pravdu, že Kristus v tomto světě stále ještě trpí. Proti těmto gotickým křížům, sochám bičování, korunování trním, se jeví Michelangelův Poslední soud v Sixtinské kapli hrozným zesvětštěním. Alespoň tak se někomu zdá. Jiný postoj k obrazu nám řekne opak.

Ale Kristus vládnoucí na trůně i Kristus trpící vyjadřují jen částečně jeho osobu. Pročpak neznázornit Vykupitele v podobě dokonalého člověka, se všemi přednostmi lidského těla, svalů, pohybů? Takový je člověk renesančních mistrů. Je to plný člověk, nezničitelný, proto je tak krásné jeho tělo i po smrti, ležící v klíně Matky - máme před očima právě Michelangelovu Pietu -, je to člověk, který je soudce živých i mrtvých - Kristus v Sixtinské kapli - tedy Bohočlověk.

Chápeme-li renezančního Krista tímto způsobem, pak jistě neznamenají tyto obrazy úpadek, ale naopak jistý pokrok, posílení vědomí, že Bůh vzal na sebe cele a dokonale všecko, co je lidské. To však neznamená, že všichni renezanční malíři uspěli. Nehledě k tomu, že božství zobrazili někdy jen slabými náznaky, i sama plnost lidství je tajemstvím. Kdo pochopí člověka?

Jisté je, že člověk není jenom viditelné tělo. Neposuzujeme bližní jenom podle vnějšího vzhledu. Tak napomínají od pradávna všichni rozvážní. Podle čeho jej tedy máme hodnotit? Intelektualisté hodnotí lidi podle rozumu, podle nadání, učenosti. Bráníme se tomu všichni. Člověk není jenom to, co myslí. Odvoláváme se na mravní jednání, na skutky. Často slyšíme, že v těch je pravá hodnota člověka. A přesto i tato mravnost může být jen něčím zevnějším. Mravními měřítky měřili farizeové. Ježíš dal před nimi přednost publikánovi a veřejné hříšnici.

Často se tou myšlenkou zabývá Dostojevský a ukazuje, jak se pravá hodnota člověka nedá měřit ani morálními činy a že někdy zřejmí hříšníci jsou už Bohu blíže než všichni ostatní.

Co je tedy člověk? Jeho jádro je skryté a tajemné a jazyky skoro všech národů je označují slovem srdce. Jsme takoví, jací jsme v srdci. I bible stále užívá těchto výrazů. Lidé pozorují zevnějšek, Bůh však vidí srdce člověka (I Sam 16, 7), čte tam jako v otevřené knize. Protože pak srdce je naše skryté »já«, to, co jsme my opravdu, milost Boží, Duch svatý sídlí v srdci, tam se člověk a Bůh dotýkají.

Mluvit o srdci Ježíšově tedy znamená mluvit o samém jádru jeho lidství, spojeného s božstvím v jedno »já«, v jednotě osoby Bohočlověka. Není náhodné, že úctu k Božskému srdci ironizují racionalisté, že jejichmi zásadními odpůrci byli jansenisté. Ani intelektualismus, ani tvrdý moralismus nemají zájem proniknout hlouběji než sahá logika a všeobecné normy mravnosti.

Moderní teologie i filosofie však je, jak říkají, antropologická. Má zájem o tajemství člověka, pokouší se je odhalovat v životní souvislosti, v hloubce psychologické i náboženské. Přirozeným symbolem této snahy je tedy srdce. Tím se ovšem nevyhneme zásadní otázce: Jak k srdci proniknout? Jak je poznat a odhalit jeho tajemství?

Teoretická a schématická odpověď není těžká. Zakládá se na všeobecném psychologickém principu: jen podobné poznává podobné. Barvy poznáváme očima, zvuky ušima, všeobecně řečeno, všechno, co je hmotné, tělesné, se poznává hmotnými smysly. Inteligenci, nadání člověka, odhadujeme rozumem. Mravní jednání soudíme podle mravního postoje vlastního. A srdce? Odpověď může být jen jedna: srdce se poznává srdcem.

Tato schématicky prostá a logická odpověď má ovšem dalekosáhlé následky pro náboženský život. Jeho cíl je poznání Boha v Kristu. O jaké poznání však jde? Neznáme jeho tělesnou podobu. Ale i kdybychom ho viděli na vlastní oči a slyšeli na vlastní uši jeho kázání, odešli bychom bez zájmu, jako tolik jeho současníků, kdybychom se nesnažili proniknout hlouběji. Co znamená hlouběji, už víme. V náboženském smyslu se nedá říci, že zná Krista každý, kdo důkladně prostudoval jeho nauku, jeho slova, principy. Ten, kdo je zachovává, se k němu ovšem přiblížil daleko těsněji. Ale právě on, který chce slova Kristova učinit skálou, na které postaví hrad svého života, je si den ze dne více vědom, jak je těžké slovům rozumět, nerozumíme-li osobě, která je promlouvá, nedovede-li se vžít do jejího postoje, do jeho citů.

Toto vžívání se nedá vypsát v knihách, nemůže se vyjádřit v zákonech a nařízeních, k tomu se dojde jenom jakýmsi zvláštním psychologickým a náboženským procesem připodobnění. Jedna z nejcharakterističtějších invokací ze slovníku úcty k Božskému srdci zní: »Ježíši tichý, srdce pokorného, učíš naše srdce podle srdce svého«.

Tento proces vnitřní asimilace a vzájemného pochopení je tedy podstatný prvek této pobožnosti. Poslední závěr ovšem je zkušenost, že jádro Ježíšovy osobnosti je bezmezná láska k Bohu a k lidem, že se tato láska nechápe, že ji lidé odmítají. Tím tedy přirozeně vzniká i myšlenka tzv. smíru, tj. touha vynahradit netečnost jiných vlastní láskou.

Jak vidíme, je to myšlenka, která tu přirozeně vyplyne. Přesto však nebylo snad vhodné, že se pobožnost k Božskému srdci příliš propagovala jenom pod tímto zorným úhlem. Obyčejně vždycky špatně působí závěry, kde nejsou dost jasné předpoklady, z nichž vyšly. Má-li tedy být úcta k Božskému srdci znovu přitažlivější, zdá se nám, že by bylo lépe více zdůrazňovat její antropologické základy, které jsou dnes tak aktuální.

Božské Srdce Ježíšovo

Tři slova a každé z nich má hluboký význam. Začneme jménem Ježíš. Z vypravování evangelia o zvěstování Marii se dovídáme, že Bůh sám určil, aby se Spasitel tak jmenoval (Lk 1, 31). Takový byl zvyk u Židů, že jméno syna určoval otec. V případě Jana Křtitele to byl Zachariáš (Lk 1, 6). Ježíš je přímý Syn Otce na nebesích. Druhým znakem hebrejské mentality je okolnost, že jméno má normálně vyjadřovat poslání, ke kterému je jmenovaný určen. Ježíš znamená etymologicky: Bůh spasí. Je to tzv. jméno jahvické, jaká jsou ve Starém zákoně častá. Anděl vysvětlil Marii, že se tu význam jména uskuteční v plném smyslu: „Ten bude veliký a bude nazván Synem Nejvyššího a Pán Bůh mu dá trůn otce Davida. Navěky bude kralovat nad rodem Jákobovým a jeho království nebude konce (Lk 1, 32-33).“ Jde tu tedy o poslání výjimečné. Ale z druhé strany je to jméno už známé a vyskytovalo se u Židů častěji. Po celou dobu Bůh vstupoval do dějin národa, aby jej spasil v mnoha nebezpečích. Teď se to má stát způsobem vrcholným v osobě Ježíše Nazaretského.

Učedníci Ježíšovi tedy hlásají spásu a konají divy "ve jménu Ježíšově". Sv. Petr uzdravil chromého a ospravedlňuje to takto: „Víra, kterou v něm vzbudilo jméno Ježíšovo, úplně ho uzdravila (Sk 3, 16).“ Od dávných dob tedy byla u křesťanů úcta ke jménu Ježíšovu. Na západě ji např. v 15. století silně propagoval sv. Bernardin ze Sieny. Dosáhl toho, že znak IHS, který je původem řecká zkratka Ježíšova jména, se začal umísťovat na dveřích kostelů a domů, jako záruka spásy. Na východě se rozšířilo časté opakování tzv. modlitby Ježíšovy: „Pane Ježíši Kriste, Synu Boží, smiluj se nade mnou hříšným!“ Známe ten způsob z posvátné knihy Vypravování ruského poutníka.

Namítají tedy někteří: Proč nahrazovat tuto starou a osvědčenou pobožnost novým kultem Božského srdce? Není to zbytečná novost? Odpovídáme prostě: Jméno Ježíšovo je předmětem úcty ne proto, že je to jméno, ale protože vyjadřuje osobu, její poslání a činnost. Totéž však vyjadřuje v jazyku národů i výraz "srdce". V Bibli shrnuje slovo "srdce" celou plnost duševního života, jeho obsahem je člověk se všemi schopnostmi a

celou svou činností. V něm má sídlo věrnost Bohu (srov. Řím 10, 10). Je tedy styčný bod člověka s Bohem.

První a základní náboženský problém se dá vyjádřit těmito slovy: Jako je zřítelnice oka, abychom tak řekli, styčný bod mezi dvěma světy, vnějším a vnitřním, tak také musí být v člověku, jak předpokládají mystikové, tajemné místo, kde Bůh vstupuje do našeho života se všemi svými bohatými dary. Je známo, že pro Platóna je tím bodem "to, co je v duši nejlepší", to pak je podle něho schopnost poznávat, inteligence, mysl. Základní ctnost náboženská je tedy "pozdvížení mysli k Bohu". Křesťané to přijali jako definici modlitby, ale byli si vědomi, že se musí doplnit. Bůh není jenom nejvyšší "idea", jak říkal Platón, ale je především láska (1 Jan 4, 8). Proto se k Bohu vystupuje ne jenom myšlením, ale křídly lásky, „která je rozlita v našich srdcích Duchem svatým“ (Řím 5, 5). Nemilujeme Boha jenom rozumem, ale „celým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí“ (Mt 22, 37). Jeden z východních autorů píše, že „v srdci se soustředí celá duchovní činnost člověka“. Moderním výrazem bychom řekli, že srdce znamená jeho identitu.

Jednotu člověka můžeme pozorovat ze dvou hledisek. Jak je nazvat? Označíme-li jedno jako "statické", druhé bude "dynamické".

Za statickou jednotu můžeme považovat spolupráci všech složek osobnosti v jednom okamžiku. Je to požadavek upřímnosti a pozornosti. Když např. řeknu někomu, že si ho vážím, má to odpovídat i mým vnitřním citům a mám být ochoten mu pomoci. Když sv. Ignác z Loyoly radí, aby se do rozjímání o evangeliu zapojila paměť, rozum, vůle, city i tělesný postoj, míní nás naučit, abychom se modlili z celého srdce.

Ale lidský život je jednota také v běhu života. Co jsem já? To, co konám dnes, to, co jsem myslel před léty, to, co ze mne bude ve stáří? Jednotlivé skutky, i když jsou dokonalé, rychle pomíjejí. Proto lidem nemůžeme snadno věřit. Dnes to s námi myslí dobře a zítra nás zradí. Neřekneme to však o své vlastní matce, protože nás miluje celým srdcem, tj. láskou, která je stálá. Taková láska, jak píše sv. Pavel, „ať se děje cokoli, vydrží, láska věří, láska má naději, láska vytrvá, láska nikdy nezanikne“ (1 Kor 12, 7-8). Budeme-li mít takovou lásku z celého srdce, budeme si navzájem věřit, budeme věřit Bohu a Bůh bude mít věčnou důvěru v nás.

Obraťme nakonec pozornost k třetímu výrazu, který je v titulu naší úvahy: srdce Ježíšovo je "božské". I toto slovo má hlubší význam, než by se na první pohled zdálo. Ptali se jednoho východního myslitele (Nesmelova), věří-li v Boha. Užasli nad jeho odpovědí, která byla negativní: „Nevěřím v Boha.“ Ale hned nato dodal: „Věřím v Boha, který se stal člověkem.“ Pouhá víra v Boha se totiž může stát skrytým ateismem. Přiznává se, že existuje první příčina světa, nějaká vyšší bytost kdesi daleko, která nezasahuje vůbec nebo jenom velmi málo do našeho denního života. Chodí-li "věřící" tohoto druhu do kostela, jeho náboženský život proniká jenom do kratičkých okamžiků jeho myšlení a jednání. U Ježíše je naopak božské celé jeho srdce, celá jeho osobnost, je Bohočlověk.

V krátké meditaci o tomto tajemství upozorňuje K. Rahner, že to slovo nejenom vyjadřuje, čím je pro nás Bůh, ale odhaluje nám i možnosti člověka, čím se může stát. Člověk může jednat zvířecky, ale nemůže se stát zvířetem, přestal by být člověkem. Nemůže se stát ani andělem. Ale kupodivu může se stát Bohem a zůstane člověkem v celé své lidské dokonalosti. Celé Srdce Ježíšovo je božské, tj. Bůh proniká do celé jeho mysli, do všech rozhodnutí jeho vůle a i do života citového a tělesného. Otcové církve to vysvětlovali názorným příkladem, když mluví o uzdravení slepého. Čteme tam, že "Ježíš

udělal ze sliny bláto a potřel slepému tím blátem oči" (Jan 9, 6). Ani bláto ani sliny ovšem nejsou lékem k uzdravení očí, spíš naopak oslepují. Ale tu byla docela jiná okolnost. Sliny pocházely od Bohočlověka, měla tedy božskou moc.

Církevní Otcové však nezůstanou při pouhé spekulaci o tomto problému, ale odvodí z dogmatu závěr pro náš denní život. Dá se vyjádřit jednou větou: "Bůh se stal člověkem, aby se člověk stal Božím," tj. aby milost Ducha svatého pronikala do všeho našeho myšlení, jednání, rozhodování, citů, do celého našeho srdce. Tak to vyjadřuje krátká střelná modlitba: „Božské Srdce Ježíšovo, učíš naše srdce podle srdce svého!“

Pobožnost k Božskému Srdci Ježíšovu

Bylo a bude v církvi vždy mnoho různých způsobů zbožnosti, starých i nových. Pobožnosti vznikají a zanikají, podle okolností místa, doby, mentality. Málokterá se však setkala s tolika potížemi a polemikami, a přitom s velkým úspěchem a rozšířením, jako pobožnost k Srdci Ježíšovu. I její původ zavdal příčinu k určitým pochybnostem. Zdálo se, že není vhodné, aby církev věnovala tolik pozornosti soukromým zjevením zbožné řeholnice v 17. století, svatě Marie Markéty Alacoque. Sama pobožnost se pak zdála sentimentální citovostí. Obrázky a modlitby, které propagují, nejsou vždy vkusné. Teologové si pak nevěděli dobře rady s pojmem srdce, který se těžko zařazuje do našich kategorií psychologických.

Přihodilo se však to, co se často stává: spontánní úsudek lidu a život vítězí nad opatrností opatrných. Dnes se

POUTNÍCI VE SVATYNĚ BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ v Paray le Monial, *Peregrinatio ad Immaculatam Conceptionem*, Paray le Monial, Francie, 27. června 2008.

zbožnost k božskému Srdci rozšířila v celé církvi a dosáhla i nevyšších úředních schválení. „V tomto spásonosném znamení“, píše Pius XI., „a v pobožnosti, která se k němu pojí, je obsaženo jádro vši úcty Boha a cesta k posvěcení; nejrychlejší cestou vede tato pobožnost k hlubšímu poznání Pána a strhuje srdce, aby ho vroucněji milovala a věrněji následovala“.

Skutečnost nutí k přemýšlení. I teologie se proto v poslední době zabývá pojmem srdce, pojmem, kterého se dost bála a s kterým si nevěděla rady. Experimentální filosofie totiž rozlišuje tři hlavní činnosti lidské duše: poznání, chtění, cítění. Orgán poznání je rozum, chtění patří vůli a city jsme spojili se srdcem. Zvykli jsme si, že srdce je symbol lásky, vděčnosti, soucitu, přítulnosti. Možná, že souvisí z hlediska lékařské psychologie činnost těchto citů víc s mozkiem nebo prodlouženou míchou. Lidová symbolika se však houževnatě drží srdce, a neotřese jí snadno ani fakt, že se srdce dá transplantovat.

Protože dnešní člověk chtě nechtě přece jen myslí těmito pojmy, pak se mu zdá nevyhnutelný závěr: vyvyšovat srdce je totéž, co dát přednost citům nad rozumem a vůlí. To by ovšem bylo pochybné v životě i v náboženství.

Jenom neradi připustíme, že slovo srdce potřebuje očistění od nánosů banality, které zakryly jeho původní hluboký význam. Ten totiž má v původní řeči národů, ten se projevuje i v bibli. Tu srdce myslí, uvažuje, plánuje, rozhoduje se. Je to střed lidské osobnosti. Proto má v srdci sídlo Boží bázeň i věrnost k Hospodinu.

Vědecká analýza pojmů se zalekla této mnohoznačnosti významů. Řekneme-li, že srdce poznává, cítí, uvažuje, rozhoduje se, pak nám všechny duševní funkce splývají vjedno a padají rozlišení. Znamená to zmatek, neumělé smíšení pojmů. anebo se tu projevuje naopak snaha o sjednocení roztržité skutečnosti? Podle toho, jak na tuto otázku odpovíme, přiřkneme slovu srdce kladnou nebo zápornou hodnotu.

Vc filosofických směrech minulého století se zřejmě projevuje zájem o celistvost. I psychologie si uvědomila, že není docela správné tvrzení, že rozum poznává, že lidská vůle chce. Daleko přesněji řekneme, že člověk poznává rozumem, že člověk se vůlí rozhoduje. «já» poznávám, ale moje poznání se nedá tak docela ztotožnit s mým "já". Denně poznávám, chci, cítím, konám tisíce různých věcí, a přece "já" zůstávám. Moje pravá osobnost je kdesi hluboko pod tím vším, jako činnost pramene je kdesi hluboko v zemi. Nazveme-li tuto jednotu lidské osobnosti srdce, vrátíme se jen k jeho přirozenému významu, jaký míval, jak se zdá, u všech národů.

Zasloužil by si tedy výraz srdce své rehabilitace i ve filosofii. Pomalu se mu jí už dostává v teologii. I tady si totiž uvědomili potřebu celistvosti v našem poměru k Bohu. V době patristické se disputovalo, v které části naší osobnosti sídlí obraz Boží. V novější době si zase kladli otázku, které naší schopnosti se přímo dotýká milost Ducha svatého.

Už sama otázka příliš zjednodušuje skutečnost. Předpokládá se, že máme pro různé vjemy a počitky různé orgány. Máme oči, abychom vnímali světlo, ušima slyšíme zvuky, rozumem poznáváme pravdu. Tak bychom měli mít také nějaký zvláštní orgán, který je pro vnímání světla nadpřirozeného, pro spojení s Bohem.

Jak je toto uvažování nesprávné, vidíme nejlépe z analogie. Etika, mravouka v 19. století roztříbila pěkně systematicky všechny povinnosti člověka. Máme závazky k sobě, k světu, k bližnímu, k Bohu. O každém z nich se mluví vjiné kapitole knihy, velmi jasně a prakticky. A přece je tu omyl v základním postoji. Povinnosti k Bohu se uskutečňují v

povinnostech k sobě, k světu, k bližnímu, ve všem jednání. Poměr k Bohu totiž není jeden z mnoha různých lidských vztahů, ale vztah základní, pronikající všechny ostatní.

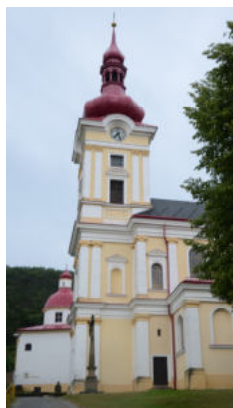
Tak také se nedá říci, že by člověk měl styk s milostí Ducha svatého tou nebo onou schopností. S Bohem se nespojujeme jen rozumem nebo vůlí, ale celou osobností, celým svým já. Nazveme-li znovu tuto celistvost našeho «já» srdcem, pak jsou docela správné výroky mystiků, jako na příklad, že «srdce je orgán Ducha svatého», že «Bůh sídlí v srdci člověka», že «stačí mít Boha v srdci», a podobně. Vracíme se tím k jednoduché a účinné mluvě Písma svatého.

Uctíváme-li Srdce Ježíšovo, usilujeme o styk s celou jeho božskou a lidskou osobností. Modlíme se: «Učiň srdce naše podle Srdce svého!». Přejeme si, aby naše vnitřní proměna pronikla až do nejhlubších kořenů našeho já, aby to nebylo chvilkové a povrchní napodobení Krista v tom nebo onom skutku. Krásně vyjádřil funkci srdce v duchovním životě Paul Claudel: „*Inveni cor meum*“, praví prorok. Našel jsem srdce. Jaký to objev! Svě srdce, nic méně než srdce, mízu mé osobnosti.

Něco, co by se dalo přirovnat nejlépe k hořícímu keři, k tornu keři, který hoří a nestráví se... Mistr říká: Dej mi své srdce (Přísl 23, 26)! To znamená: Synu, dej to, co je tvůj střed, tvá příčina, princip řídící tvůj život, tvůj rytmus smyslový, citový, chápavý. Jdi až k prameni! Tluč se mnou!».

FARNOST EUCHARISTII, MODLITBOU, DOBROČINNOSTÍ ŽIJE. PROSÍM S VDĚČNOSTÍ - PAMATUJTE DAREM NA RODINU SVÉ FARNOSTI:

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PUSTIMĚŘ:
číslo účtu: 1560129309/0800

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST DRYŠICE:
číslo účtu: 1560130369/0800

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PODIVICE:
číslo účtu: 1560131329/0800

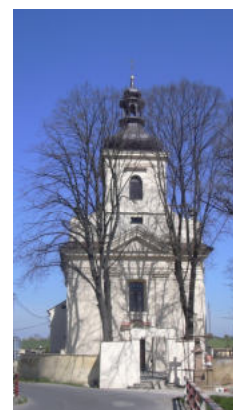
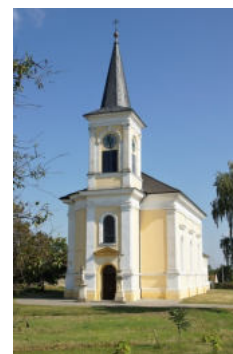

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST TOPOLANY:
číslo účtu: 1560196309/0800

SVŮJ DAR NAVÍC MŮŽETE ODEPSAT Z DANÍ!
POŽADAVEK NA POTVRZENÍ PRO ODPIS ZAŠLETE NA EMAIL:
josef.benicek@seznam.cz

PÁN BŮH ZAPLAŤ ZA VÁŠ DAR A ŽEHNEJ VÁM!

Mučednice a „bílá růže“ ze Sobotína

V sobotu 11. června 2022 se v katedrále ve Wrocławu uskutečnila slavnost, při které bylo blahořečeno, a tak nám představeno jako příklad, deset mučednic z Kongregace sester sv. Alžběty z oblasti polské Nysy. Všechny zahynuly rukou sovětských vojáků v rozmezí února až května 1945 při hájení své čistoty nebo života druhých lidí. V čele skupiny desíti alžbětinských mučednic stojí nejmladší z nich – 29letá Maria Paschalis Jahnová, zastřelená a pohřbená v Sobotíně na Šumpersku.

MARIA PASCHALIS se narodila 7. dubna 1916 v obci Górna Wieś (tehdy nazývané Ober Neuland, dnes tvoří část Nysy), vzdálené asi 80 km severovýchodně od Šumperka. V letech 1922–1930 chodila do obecné školy v Nyse, poté se vyučila a pracovala v místní továrně na zpracování ovoce. Kvůli tíživé ekonomické situaci odjel v roce 1926 její otec za prací do vestfálského Herne, kam jej v prosinci téhož roku následovala jeho žena Berta s třemi mladšími dětmi. Maria se k nim přidala na přelomu let 1934–1935: nejprve pracovala v Herne, později odešla do Wuppertalu, kde pomáhala v katolickém tovaryšském domě, který vedly řeholní sestry. Již tehdy se projevil její sklon k duchovnímu a zasvěcenému životu, neboť zde vstoupila do mariánské kongregace.

V roce 1935 nebo 1936 se Maria vrátila zpět do Nysy, aby v domě Langfeld pečovala o starší majitelku domu a její nevidomou sestru. Dne 30. března 1938 vstoupila v Nyse do Kongregace sester svaté Alžběty, v říjnu téhož roku přijala jméno Maria Paschalis a dne 19. října 1939 složila časné sliby. Od roku 1939 do roku 1942 pracovala postupně v řádových konventech v Kluczborku a v Głubczycích. Dne 13. dubna 1942 byla opět povolána do Domu sv. Alžběty v Nyse, kde vařila a ošetřovala staré a nemocné sestry.

Mariiny pohnuté osudy se začaly odvíjet na sklonku války. V březnu roku 1945 Rudá armáda postoupila až k Nyse. Z německého Slezska prchaly ve strachu před zvlí osvoboditelů tisíce lidí, kteří vzbuzovali svým vyprávěním o ukrutnosti Rusů strach i v zázemí. Kvůli přijetí uprchlíků bylo území v moravských a českých Sudetech rozděleno do evakuačních obcí a uprchlíci byli posíláni na konkrétní místa do doby, než se budou moci po „obratu ve válce“ opět vrátit domů. Dobové zdroje se zmiňují, že vesnice jako Velké Losiny, Vízberk (dnes Loučná nad Desnou), Sobotín nebo Petrov nad Desnou měly tehdy dvojnásobný počet obyvatel než před válkou.

Sestra představená tedy před vstupem Rudé armády do Nysy poslala sestru Marii Paschalis spolu se sestrou Marií Fides na zatím válkou nedotčenou severní Moravu. Svou roli v tomto rozhodnutí snad sehrál nesporný půvab, mládí sester a také nebezpečí znásilňování ze strany Rusů. Jednalo se o výjimečné opatření (drtivá většina sester zůstala), bylo však prorocké. Hned první den po obsazení města rudoarmějci zabili dvě řeholnice.

Po odchodu z Nysy působily obě mladé Alžbětky patrně nějaký čas ve Velkých Losinách. Po jisté době však obě přešly do Sobotína a připojily se ke skupině řeholnic, které ve školní budově ošetřovaly staré lidi. Situace přetížených a v provizorních podmínkách pracujících

sester se zásadně změnila příchodem Rudé armády do obce. Rudoarmějci, kteří se na německých územích chovali velmi nevybíravě k místnímu obyvatelstvu, dorazili do Sobotína 7. května 1945 a již v prvních hodinách „osvobození“ docházelo k rabování a výtržnostem, které vyvrcholily 8. května popravou šestnácti sobotínských občanů a vypálením jejich domů.

„V pátek 11. května projížděl kolem jeden ruský voják na kole. Zastavil a vstoupil do budovy. Sestra M. Paschalis chtěla právě sejít ze schodů. Vyděšená vběhla zpět do místnosti, kde se zdržovali další lidé. V příštím okamžiku rozrazil rudoarmějce dveře a požádal mladou sestru, aby ho následovala. Maria Paschalis pevným hlasem řekla: „Nosím svatý hábit. Nikdy s tebou nepůjdu!“ Násilník ji uchopil za paži, ona se mu však vytrhla a ukryla se za stůl. Voják vystřelil do stropu. Když ji znovu vyzval, aby s ním šla, odpověděla rozhodně: „Patřím Ježíši Kristu. On je mým snoubencem. Klidně mě zastřel!“ Poklekla, vzala do ruky kříž, políbila ho a modlila se: „Prosím všechny o odpuštění, jestli jsem jim ublížila. Můj Ježíši, dej mi sílu zemřít.“ Rus vystřelil. Sestra padla dozadu a byla na místě mrtva.“ Tento detailní popis pochází z dobového písemného svědectví tehdejšího sobotínského faráře P. Bruna Esche. Je ovšem jisté, že Esch nebyl přímým svědkem mučednické smrti sestry Paschalis a zaznamenal jen svědectví přítomných chovanců a možná i sester.

Druhým hodnověrným dobovým zdrojem, který zmiňuje smrt sestry Paschalis, je sobotínská farní kronika, kterou doplňoval buď kaplan Georg Heiny, nebo kostelník Engelbert Prosig. Ta je mnohem střízlivější v popisu události. Uvádí, že „... Rusové zastřelili sestru Paschalis. Jeden ruský voják ji chtěl znásilnit. Ona se však vzpírala, uchopila kříž a vzkřikla: ‚Já patřím Kristu, ne vám.‘ Nato ji zastřelil.“ Sobotínská kronika také potvrzuje Eschovu verzi o tom, že sestra Paschalis byla pohřbena u hřbitovní zdi naproti vchodu do sakristie, tedy nikoli s ostatními „oběťmi posledních dní“. Během pohřbu na sobotínském hřbitově za účasti tří kněží, sester Alžbětinek a početného zástupu věřících byla Maria Paschalis představena jako vzor odvahy a rozhodnosti a jako příklad hodný následování. Již krátce po smrti začala být s úctou nazývána „bílou růží z Česka“.

V kontextu poválečného dění v Československu i Polsku byly smrt i příběh alžbětinské řádové sestry zapomenuty a v samotném Sobotíně o nich, až na výjimky, nikdo nevěděl. Až v 90. letech 20. století, 50 let po její smrti, se na sobotínském hřbitově začaly objevovat skupinky věřících i sester z Nysy, kde se příběh o mučednické smrti sestry Marie Paschalis předával ústním podáním. Podklady pro beatifikaci slezských mučednic začala sbírat již v devadesátých letech s. M. Margarita Cebula CSSE, která od roku 1983 pracuje jako postulátorka v kauzách blahořečení v několika různých případech, týkajících se sester sv. Alžběty.

Do beatifikačního procesu, který má na starosti s. Miriam Zajac, bylo zahrnuto deset řeholnic z Kongregace sester svaté Alžběty v oblasti Nysy. Všechny zahynuly rukou sovětských vojáků v rozmezí února až května 1945 při hájení své čistoty nebo životů druhých lidí. Samotný proces byl zahájen v pátek 25. listopadu 2011 v katedrále sv. Jana Křtitele ve Wroclawi arcibiskupem Marianem Gołebiewskim. Do roku 2015 speciální diecézní tribunál shromažďoval a zkoumal dokumenty, doklady svatosti života a okolnosti umučení sester. Věřící byli vyzváni, aby se k nim modlili se svými úmysly a vytvářeli tak příležitost k zázračnému konání. Dne 19. června 2022 papež František podepsal dekret o tom, že Maria Paschalis a jejích devět spolusester zemřely *in odium fidei* („z nenávisti k víře“), čímž se uvolnila cesta k jejich beatifikaci, která proběhla 11. června 2022.

Sestry sv. Alžběty uchovávají ve svém mateřinci v Nyse na ulici Sobieského zvláštní relikvii. Je to mešní kalich, který byl až do prvních týdnů roku 1945 používán při slavení mešní oběti v kapli Nejsvětějšího srdce Páně v domě sv. Alžběty v Nyse na Slovanské ulici. Nazývají ho „kalich utrpení“, protože tato bohoslužebná nádoba se na konci války stala svědkem a součástí rouhavého zneuctění. Když ruští „osvoboditelé“ vpadli do kláštera, vyhnali sestry i všechny přítomné do sklepa. Klášter včetně kaple a sakristie prohledali a vyrabovali.

Tento „kalich utrpení“ je provokoval, protože pochopili, že má pro sestry hlubší hodnotu – nejedná se jen o obyčejnou nádobu, ale o symbol toho, co jim je nade vše svaté. Proto ho tehdy ruští vojáci znesvětili – použili ho jako nádobu na jídlo a pití, pak si z něj udělali hračku, terč, na který stříleli a provrtali ho kulkami. Nakonec ho zkroutili a pohodili.

Znesvěcený svědek toho, co dokáže lidská zloba, byl později nalezen a sestry ho v úctě uchovaly, pokřivenou nohu narovnal. Dnes je s velkou úctou přechováván v klášteře Alžbětinek jako symbol utrpení a hrůzy oněch těžkých dní, kdy se nenávist vojáků střetla s láskou sester k jejich božskému Ženichovi. Raději podstoupily mučednickou smrt, než

aby zradily Ježíše. „Kalich utrpení“ uchránil od zapomnění jejich mučednickou smrt a pro příští pokolení zůstane symbolem hrdinného zápasu sester sv. Alžběty o zachování věrnosti Bohu. Tento kalich je dnes viditelnou připomínkou našich nových blahoslavených. (S využitím článků Anny Rozsivalové v květnovém a červnovém vydání časopisu *Tam&Tam*, měsíčníku šumperského děkanátu)

Včera byly v polské Vratislavi blahořečeny sestra Paschalis Jahnová a devět jejích spolusester, mučednic z kongregace sester sv. Alžběty, zavražděných na konci druhé světové války v kontextu, nepřátelskému vůči křesťanské víře. Těchto deset řeholnic, ačkoli si byly vědomy hrozícího

nebezpečí, zůstalo u starých a nemocných lidí, o které pečovaly. Kéž jejich příklad věrnosti Kristu pomáhá nám všem, a zejména křesťanům pronásledovaným v různých částech světa, abychom statečně svědčili o evangeliu. Prosím o potlesk pro nové blahoslavené!“ (papež František pře nedělní modlitbou *Anděl Páně*, 12.6.2022)

„Nezapomínejme, prosím, na zmučený lid Ukrajiny ve válce. Nezvykejme si žít, jako by válka byla čímsi vzdáleným. At' naše vzpomínka, naše náklonnost, naše modlitba a naše pomoc jsou stále nablízku tomuto lidu, který tolik trpí a který prožívá skutečné mučednictví.“ (papež František při středeční generální audienci, 15. června 2022)

„Doufali jsme, že druhá světová válka bude varováním pro lidstvo, a zejména pro Evropany, kteří nedávno zažili její krutost, a že se válka v Evropě už nikdy nebude opakovat“, řekl Dr. Robert Derewenda, ředitel Institutu národní paměti v Lublinu, přednášející na Katolické univerzitě Jana Pavla II. v Lublinu u příležitosti Dne památky obětí německých nacistických koncentračních a vyhlazovacích táborů. Od roku 2006 se tento den slaví v celém Polsku 14. června. „Dnešní situace je velmi aktuální v kontextu Dne památky obětí německých nacistických koncentračních a vyhlazovacích táborů. Nečekali jsme, že by se dnes, v 21. století, mohla válka opakovat. Válka, která ohrožuje národ v centru Evropy: ukrajinský lid. Doufali jsme, že druhá světová válka bude varováním pro lidstvo, a zejména pro Evropany, kteří nedávno zažili její krutost. O válce jsme se měli učit jen z knih. Válka v Evropě se už nikdy neměla opakovat“, prohlásil doktor Derewenda. Jak už na začátku probíhajícího konfliktu na Ukrajině upozornil ředitel Institutu národní paměti v Lublinu, stojí za to připomenout, k čemu válka vede. „Během druhé světové války ihned nenastaly nelidské situace, ke kterým se došlo později. Nejprve došlo k okupaci Rakouska, České republiky, Polska a poté dalších zemí. Nejprve byly vybudovány koncentrační tábory a z nich pak vznikly celé smrtící mašinerie, které z koncentračních táborů udělaly tábory vyhlazovací“. Profesor Katolické univerzity v Lublinu také upozornil na vlnu falešných zpráv a manipulací, které se objevují v médiích v souvislosti se situací na Ukrajině. Poukázal na to, že stejně jako za druhé světové války i dnes existuje tendence ospravedlňovat podniknuté vojenské akce, aby se odmítla odpovědnost za spáchané zločiny. „Stejně jako za druhé světové války bylo jméno katanů nezpochybnitelné, tak se tento obraz začal měnit po jejím skončení. Tvrdilo se, že k holocaustu by možná nedošlo, kdyby k němu nepřispělo svolení a tichý souhlas ostatních národů. Byly učiněny pokusy relativizovat odpovědnost Němců za celou zločinnou mašinerii, kterou nejenže spustili, ale také v ní pokračovali až do posledních dnů války. Pokusy o manipulaci jsou patrné i dnes. Stejně jako za druhé světové války Němci ospravedlňovali určité akce ideologií, tak i dnes ruská strana hledá určité ospravedlnění pro útok na Ukrajinu a zabírání jejího suverénního území za cenu ztráty lidských životů. Je těžké přesvědčit oběti, ale pachatelé vytvářejí prostor pro zmírnění výčitek svědomí. To se stalo za druhé světové války“, upozornil polský historik. „Dnes jsme teprve na prahu určitého procesu, který byl na Ukrajině zahájen. Vystává však otázka, zda jako Evropa nebo svět dokážeme zastavit další eskalaci jednání Vladimira Putina, nebo zda dovolíme tomuto diktátorovi jít dál“, dodal doktor Derewenda.

*„Slyšte Slovo, vyšlé od Boha, Slovo, jež krmí lidské duše,
Slovo, jež sílí srdce i rozum, Slovo, jež vede k poznání Boha“ (Proglas,
č. 24–27)*

LITURGICKÉ MEZIDOBÍ

S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J.,

čestným občanem Pustiměře

a

P. FRANTIŠKEM BENÍČKEM

PONDĚLÍ 12. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 20. ČERVNA 2022

Ježíš řekl svým učedníkům: „Nesud'te, abyste nebyli souzeni. Neboť podle toho, jak soudíte, budete sami souzeni, a jakou mírou měříte, takovou se naměří vám. Jak to, že vidíš třísku v oku svého bratra, ale trám ve svém oku nepozoruješ? Nebo jak chceš říkat svému bratrovi: 'Dovol, ať ti vyndám z oka třísku', a sám máš ve svém oku trám! Pokrytče! Napřed vyndej ze svého oka trám, a teprve potom budeš dobře vidět, abys mohl vyndat třísku z oka svého bratra.“ (Mt 7,1-5)

Nesud'te! Snadné je říci "Nesud'te!" Ale ve skutečnosti je každá lidská myšlenka soud. Zjišťujeme, že něco existuje, a hned k tomu zaujímáme postoj, soudíme, má-li to být nebo nebýt, má-li to být tak nebo jinak. Ty soudy ovšem mohou být spravedlivé nebo nespravedlivé, vážné nebo povrchní. Morálka považuje za hřích veškeré posuzování bližního, které nehledá dobro jeho a společnosti, zvláště když se ten úsudek vysloví nahlas. Je tu tedy jistý protiklad. Logika požaduje, abychom uvažovali důsledně, nestranně. Evangelium nás nabádá, abychom se úsudku zdržovali. Tomuto rozporu se vyhneme, když rozlišíme věci a osoby. Věci podrobíme analýze, zkoumáme je co nejpodrobněji. Osoby také pozorujeme, ale přitom si musíme být stále vědomi, že jde o tajemství, které je neproniknutelné. Jenom Bůh zná srdce člověka (srv. Žl 7,10). Proto poslední úsudek o lidech ponecháváme Bohu.

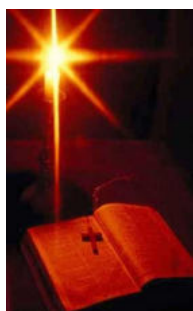
Abyste nebyli souzeni. Je to vlastně parafráze prosby Otčenáše: „Odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům!“ Zní to paradoxně, ale opravdové posouzení bližního znamená odpustit mu. V Bibli se mluví často o soudu Božím. Zajímavé však je, že se ho Židé nebáli, naopak ho svolávali, aby přišel co nejrychleji: „Sud' mě, Bože!“ (Žl 7,9), „Povstaň, Pane, abys soudil...!“ Věděli totiž, že Bůh soudí tak, že osvobozuje od všech, kteří jeho lid pronásledují (Žl 9,5). V Novém zákoně čteme, že Bůh svěřil všecek soud Kristu (Jan 5,22), ten pak dal moc svazovat a rozvazovat apoštolům (Mt 18,18). Ti pak to dělají v duchu soudu Božího. Jeho obraz je ve zpovědi. Církev tu zasedá k soudu nad hříchem s úmyslem osvobodit člověka, který zhřešil. Ale svátostná zpověď je symbolem

postoje, jaký máme mít všichni vůči bližnímu. Jeden druhému odpouštíte a navzájem se osvobozujeme ode jha hříchu, abychom byli osvobozeni v den velkého soudu Božího.

Tříska v oku bližního. V Apoftegmatech, výpovědích Otců egyptské pouště, vystupuje opat Prior, který nosil na zádech velký pytel a před očima měl uvázaný malý pytlíček. Když se ho ptali, co to má znamenat, podal vysvětlení: V tom velkém pytli je mnoho mých hříchů. Dal jsem si jej na záda, abych na ně neviděl. V tom malém pytlíčku jsou chyby druhých. Uvázal jsem si jej pod oči, abych nad těmi hříchy cizích stále plakal. Z hlediska psychologického není divné, že pozorujeme lépe hříchy cizí než své vlastní. Bližního máme totiž před očima. Sebe můžeme vidět jenom v zrcadle. Není tedy špatná rada pozorovat bližního, jako by to bylo zrcadlo nás samých. Když vidíme jeho chyby, máme se zamyslet, kdy se my sami něčeho podobného dopouštíme. Na něm vidíme, jak jsou antipatické. Pospíšíme si tedy, abychom se jich vyvarovali, dřív než se opovážíme vytýkat je druhým.

Slovo "kritika" je dnes velmi často používaným termínem. kritizují se mnohé věci, za kterými stojí lidé anebo jsou to sami lidé. Můžeme se proto ptát: je to správné? Odpověď nám dává Kristus Pán, který sám výslovně žádá bratrské napomenutí, pokud vidíme, že ten náš bližní nejedná správně. Někdy to může být i projev naší lásky k bližnímu. Je třeba však vybrat vhodnou dobu pro takové napomenutí a rovněž volit vhodný způsob. Zároveň nám nemá chybět trpělivost s bližním, který nás přesto neposlechne. Mezi svatými najdeme rovněž hodně reformátorů, jako byli např. sv. Dominik, sv. František, sv. Terezie z Avily, sv. Ignác z Loyoly. Oni však začali s reformou nejdřív u sebe - byli k sobě přísní a k druhým shovívaví, a tak dosáhli obnovy světa. Uskutečnili tak přísloví, že je působivější zapálit jedinou svíčku, než dlouho nadávat na tmou.

ÚTERÝ 12. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 21. ČERVNA 2022

Ježíš řekl svým učedníkům: „Nedávejte svaté věci psům a neházejte svoje perly před vepře, nebo je nohama pošlapou, obrátí se proti vám a roztrhají vás. Co chcete, aby lidé dělali vám, to všechno i vy dělejte jim, neboť v tom je celý Zákon i Proroci. Vejděte těsnou branou. Neboť prostorná je brána a široká cesta, která vede k záhubě, a mnoho je těch, kdo tamtudy vcházejí. Jak těsná je brána a úzká cesta, která vede k životu, a málo je těch, kdo ji najdou!“ (Mt 7,6.12-14)

Vcházejte úzkou branou! Pythagorovi žáci znázorňovali lidský život písmenem ypsilon - Y. Těm, kdo začínají na úzké straně, se časem cesta rozšíří. Zúží se naopak těm, kdo začnou ze široka. Evangelium tedy potvrzuje to, co je všeobecná lidská zkušenost. Voda, říkají, když se jí zúží břehy, stoupá do výše. Tak je tomu i s lidským duchem. Ale nauka Kristova dává lidské moudrosti hlubší, nadpřirozený smysl. Brána k Otci je Ježíš (*Jan*

10,7). Jeho život pak byl "úzký" v plném slova smyslu, protože byl celý ve znamení kříže. Knižka *Následování Krista* mívala ve starších vydáních obrázek stromku, který se ohýbá na všechny strany. Přichází k němu Kristus jako zahradník a přivazuje jej k opěrnému kůlu kříže, aby se vyrovnal. ten obrázek byl umístěn na konci první knížky, která končí známou větou: "V dobrém natolik pokročíš, nakolik se přinutíš".

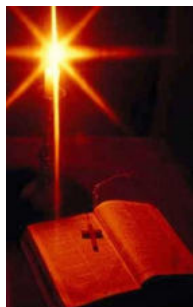
Málo je těch, kteří ji najdou. Vždyť tak jednají všichni! Kolik věcí se dá tímto zvoláním ospravedlnit! Děti se tak obyčejně hájí před rodiči. Matky pak mívaly odpověď: „Kdyby všichni skákali do vody a topili se, skočíš také?“ Ale teoreticky není problém tak jednoduchý. Demokracie se buduje na předpokladu, že je velká většina lidí rozumných a že máme proto dát na všeobecné mínění. Podle Kanta je morální, mravné jenom to, co může platit jako norma pro všechny. Nepopíráme, že tento postoj má výhody, když jde o veřejné zákonodárství, o vnější předpisy. Ale zkusme tu zásadu aplikovat v umění! Krásný obraz by měl být jenom takový, který dovedou namalovat všichni? Nebo který dovedou všichni pochválit? Ve skutečnosti je velikost Michelangelova právě v tom, že je nenapodobitelný, že dokázal to, co nikdo jiný nedovedl. Křesťanský duchovní život je umělecké dílo. Vytváří Boží obraz v duši. Proto je každý světec svým způsobem jedinečný. Každý si byl vědom, že musí jít ne tudy, kudy jdou všichni, ale svou vlastní úzkou cestou, kde najde jenom málo společníků. Ale půjde po ní spolu s Kristem.

Neházejte svaté věci psům. Výraz je drastický. Takové se obyčejně nahrazují slovem vzatým z cizího jazyka. V tomto případě mluvíme o profanaci. Je to doslova vyhození věci, která byla uvnitř chrámu považována za posvátnou. Takových profanací se dopouštějí ti, kteří pustoší nebo vykrádají kostely. Ale v duchovním smyslu je tento pojem daleko širší: Vždyť chrámem je každý křesťan a Duch svatý bydlí v srdci (srv. Gal 4,6). I lidské tělo je proto posvátné. Pohlavní čistotu sv. Pavel hájí důvodem, že nemůže znesvětit údy, které patří Kristu (srv. 1 Kor 6,15). V dnešním světě se mluví o tzv. Sekularizaci. Zvyky i slova ztrácejí svou souvislost s náboženstvím a stávají se, jak říkáme, docela světskými. V takové sekularizované společnosti se jakýkoli rozhovor o náboženství, modlitba nebo i pouhé pokřížování zdá něčím cizím, nepatřičným. A mluví-li se tu o církvi, je to jen z hlediska světského, politického, společenského. Náboženské úkony se vysvětlují psychologicky. Svaté věci jsou tedy v pravém slova smyslu zprofanizované, vytržené ze souvislosti chrámu a modlitby. Jenom víra je zase může vrátit na jejich přirozené místo.

Pýcha předchází pád. Pravdivost tohoto přísloví dosvědčuje i událost z dějin Božího lidu. Asyrský král Senacherib se pyšný svým vojskem, zatímco, zatímco judský král Ezechiáš se v úzkosti modlí k Hospodinu a jeho modlitba došla vyslyšení. Bůh zasáhl, karta se obrátila a Asyřané bitvu prohráli. Kolik to ale již bylo modliteb, které nebyly vyslyšeny podle přání křesťanů. nejednalo se třeba ani o nějaké méně potřebné věci, ale přesto nedošlo k jejich naplnění. Jak potom správně rozumět výroku "Proste a bude vám dáno"? Bůh je nekonečně dobrotivý a proto vyslyší každou prosbu svých dětí. Výsledek však může být docela jiný, než jsme si představovali. Bůh nám totiž dá vždy to nejlepší a my nemůžeme vědět, zda-li to, oč

prosíme, je to nejlepší. Vždyť ani rodiče nedají dítěti všechno, zač je prosí. Bůh to však ví. On je dobrý Otec, který nedá svým dětem úplně všechno o čem ho žádají, protože ví, že by jim to mohlo uškodit, ale jen to, co jim prospívá.

STŘEDA 12. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 22. ČERVNA 2022

Ježíš řekl svým učedníkům: „Mějte se na pozoru před nepravými proroky: přicházejí k vám převlečeni za ovce, ale uvnitř jsou draví vlci. Poznáte je po jejich ovoci. Copak se sklízí z trní hrozny nebo z bodláků fíky? Tak každý dobrý strom nese dobré ovoce, ale špatný strom nese špatné ovoce. Dobrý strom nemůže nést špatné ovoce ani špatný strom nést dobré ovoce. Každý strom, který nenese dobré ovoce, bude poražen a hozen do ohně. Poznáte je tedy po jejich ovoci.“ (Mt 7,15-20)

Pozor na nepravé proroky. Slovo 'prorok' souvisí se slovem 'rokovati', mluvit. Prorok je tedy člověk, který mluví, ale na místě někoho jiného. Ve Starém zákoně mají proroci zvláštní funkci. Mluví jménem Božím. Začínají své řeči obyčejně tímto úvodem: "Toto praví Hospodin" (srv. Jer 2,5). Ale už tenkrát se vyskytovalo mnoho falešných proroků. Stěžuje si na ně Jeremiáš. Vydávají za Boží slovo výmysly a fantazie vlastní hlavy. Klamou tedy lidi (srv. Jer 23,9nn). I v prvních křesťanských dobách bylo mnoho těch, kteří 'prorokovali'. Ale i tu bylo mnoho těch, kterým se nemohlo věřit. Tak došlo k tomu, že samotné slovo prorok se stalo podezřelým. Zdá se tedy, jakoby tato funkce z církve zmizela. Ale tím by církev popřela vlastní poslání. Vždyť musí mluvit na místě Božím. Je to povinnost především papeže, biskupů, kněží, ale také rodičů, vychovatelů a všech věřících. To pak je velká odpovědnost, a vyžaduje velkou moudrost, aby se nevydávaly za Boží slovo vlastní výmysly. "Je nás mnoho, co mluvíme", píše sv. Maxim Vyznavač, "málo těch, co konáme. Ale dej nám, Pane, alespoň tu milost, abychom nefalšovali tvá slova a nezasloužili za to tvůj trest".

Poznáte je podle jejich skutků. V duchovní literatuře aplikují zásady o prorocích také na myšlenky. I naše hlava je plná inspirací. Rádi a s velkým nadšením něco hlásáme nebo proti něčemu bouříme. Ale zůstává jen při myšlenkách. Nahlas se neprozradíme. Lidé se ospravedlňují zásadou: „Myslet si můžeme, co chceme. Alespoň tu svobodu máme!“ Na to se však hodí jako odpověď text sv. Pavla: „Všechno je mi dovoleno, ale ne všechno prospívá“ (1 Kor 6,12). Ilustruje to pěkně historie obrácení sv. Ignáce z Loyoly. Myšlenky, které ho povzbuzovaly k Boží službě, mu dávaly mír a odvahu do života, světské fantazie ji naopak podlamovaly, znepokojovaly srdce. Jeremiáš obviňuje falešné proroky, že vypravují lidem to, co se jim líbí, nevarují před zlým. To pak se dostaví vzápětí jako katastrofa. Něco podobného se děje i ve vnitřním životě. Rádi se zabýváme myšlenkami líbivými, které na chvíli oslňují, ale vzápětí se dostaví zklamání. To nás má poučit, abychom se už podruhé nedali oklamat ani vlastními nápady, ani líbivými slovy falešných vykladačů Božího slova.

Dobrý strom nese dobré ovoce, špatný špatné. Toto přirovnání, velmi jednoduché, se může aplikovat v mnoha oborech. Duchovní autoři je však nejraději vztahují na srdce člověka. To je strom, nebo lépe řečeno, kořen, ze kterého vyrůstají jako výhonky skutky, myšlenky a přání. Srdce znamená stálou dispozici, trvalý postoj k něčemu. Každý se může pomodlit. Ale často se k tomu musí nutit a není mu to příjemné. Kdo se naopak modlí ze srdce, dělá to rád, je mu to přirozené a vyplní modlitbou každý volný okamžik. Přinutit se, abychom se k druhým chovali přívětivě, může být velmi záslužné. Ale jak je to naopak krásné, když to jde ze srdce, když se cítíme dobře v dobrém styku s bližními. Boha máme milovat z celého srdce (Mt 22,37). Nedisovíme se tedy, že se mystičtí autoři zabývali především otázkou, jak očistit srdce. Odpověď, kterou dávali, je však velice prostá: stálým úsilím konat dobro. Jeden nebo druhý skutek je záslužný, ale nezmění člověka. Přetvoříme se však vytrvalostí a trpělivostí v dobrém.

"Po ovoci je poznáte", říká Pán Ježíš. To je rozlišovací znamení pravých proroků od nepravých, a dnes bychom mohli říci křesťanů od nekřesťanů. Dnes si máme každý položit otázku: jaké já přináším ovoce? Na konci svého života budeme souzeni podle lásky - podle dobra, které jsme vykonali ve prospěch bližních; ne podle toho, kolik jsme se namodlili modliteb, nakolik jsme zachovali všechny náboženské předpisy, nýbrž podle toho, co jsme vykonali pro jednoho každého.

ČTVRTEK - 23. ČERVNA 2022 - NAROZENÍ SV. JANA KŘTITELE

Alžbětě se naplnil čas a přišla její hodina: narodil se jí syn. Když její sousedé a příbuzní uslyšeli, že jí Pán prokázal velikou milost, radovali se s ní. Osmého dne přišli obřezat dítě a chtěli mu dát po jeho otci jméno Zachariáš. Jeho matka na to řekla: „Ne, ale bude se jmenovat Jan!“ Namítli jí: „Tak se nikdo z tvého příbuzenstva nejmenuje.“ Posunky naznačovali jeho otci, jaké by mu chtěl dát jméno. On si vyžádal tabulku a napsal: „Jeho jméno je Jan.“ Všichni se tomu podivili. Ihned se mu uvolnila ústa i jazyk a on mluvil a chválil Boha. Všech jejich sousedů se zmocnila bázeň a po celém judském pohoří se mluvilo o všech těch událostech. Všichni, kdo to uslyšeli, uvažovali o tom v srdci a ptali se: „Co asi z toho dítěte bude? Vždyť ruka Páně byla s ním!“ Chlapec rostl a jeho duch sílil. Žil na poušti až do dne, kdy vystoupil před izraelským (národem). (Lukáš 1,57-66.80)

Obřízka. Je to zvláštní zvyk, který se dodnes vyskytuje u mnoha národů. Obyčejně se to považuje za znak dospělosti, schopnosti vstoupit v manželství. Znamená to tedy, že obřezaný je uznán za člena kmene. Židé to převzali jako starý zvyk. Být neobřezaným se považovalo za hanbu (srv. Joz 5,9). Ale přináležitost ke kmeni měla u Židů náboženský ráz. Izraelský národ si byl totiž vědom, že uzavřel s Bohem zvláštní smlouvu. Obřezaný Žid má tedy zvláštní povinnosti a privilegia, ze kterých jsou vyloučeni neobřezaní pohané. Proto se ten obřad konal ne až při přechodu k dospělosti, ale už osmého dne po narození.

Krev, která tu při operaci vyteče, se u pozdějších Židů začala jmenovat „krev smlouvy“. Křesťané od tohoto obřadu upustili. Ale i oni zdůrazňují při křtu, že musí přináležet k Božímu lidu a že uzavírají s Bohem životní smlouvu.

Bude se jmenovat Jan. Jméno se dítěti dávalo při obřízce jako u nás při křtu, obvykle po dědovi. Zachariáš už byl starý, a proto chtěli příbuzní nazvat jeho syna po něm. A přece dostal jméno, které nikdo v příbuzenstvu neměl. Jistě i to je z Boží strany výraz nějakého zjevení, znamená to něco, nad čím se mají všichni zamyslet. Židé se tomu opravdu divili, ale bylo jim snazší pochopit zvláštnost této okolnosti. V tradičním prostředí dával jméno otec. Vyjadřoval tím, že syn pochází z něho a že má nad ním rodová práva. Když dal jméno stejné, jako měl on sám nebo jaké bylo v rodině zvykem, naznačoval tím naději, že bude syn věrný příbuzenstvu, že bude pokračovat v práci, kterou dělala rodina. Mít jméno neznámé naznačovalo, že se od ostatních odloučí. Tak tomu bylo často u proroků. Bůh sám jim změnil jména. Od té doby šli za úkolem, který jim svěřil on. I dnes se stále opakuje podobný Boží zásah. Kněží, řeholníci, laici, kteří mají zvláštní poslání v církvi, vyšli z křesťanských rodin. Ale pak se věnují práci, kterou jim svěřil Bůh, a nesmějí se dát svázat požadavky blízkých příbuzných a známých.

Obřízka duchovní. Obřízka je vnější obřad, který neodpovídá našemu dnešnímu vkusu. Ale to je podřadné. I Židy napomínali často proroci, že mají být věrni tomu, co obřad znamená. Jeremiáš se k této myšlence častěji vrací. Obřízka těla znamená málo, zůstane-li „neobřezané srdce“ (Jer 9,24n). Jen tak můžeme být v upřímném vztahu s lidmi i s Bohem. Ezechiel pak předpovídá, že tuto duchovní obřízku provede sám Bůh, až navštíví znovu a definitivně svůj lid. Nedivíme se tedy, že užívá tohoto obrazu rád i sv. Pavel a upozorňuje výslovně, že se v tomto případě předpovědi proroků už splnily, a to způsobem výjimečným: křtem jsme přiřazeni k samému Kristu. Musíme si být tedy vědomi smlouvy, kterou jsme s ním uzavřeli a říkat se denně „skutků těla“ (Kol 2,11n) tak, abychom s ním žili na věky.

PÁTEK - 24. ČERVNA 2022 - NEJSVĚTĚJŠÍ SRDCE JEŽÍŠOVO

Ježíš pověděl farizeům a učitelům Zákona toto podobenství: „Kdo z vás, když má sto ovcí a jednu z nich ztratí, nenechá těch devětadevadesát v pustině a nepůjde za tou ztracenou, dokud ji nenajde? A když ji najde, s radostí si ji vloží na ramena. Až přijde domů, svolá své přátele i sousedy a řekne jim: `Radujte se se mnou, protože jsem našel svou ztracenou ovci.` Říkám vám, že právě tak bude v nebi větší radost nad jedním hříšníkem, který se obrátí, než nad devětadevadesáti, kteří obrácení nepotřebují.“ (Lk 15,3-7)

SOBOTA 12. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 25. ČERVNA 2022

Když přišel Ježíš do Kafarna, přistoupil k němu (jeden) setník s prosbou: „Pane, můj služebník leží doma ochrnulý a hrozně se trápí.“ (Ježíš) mu řekl:

„Přijdu a uzdravím ho.“ *Setník však odpověděl: „Pane, nezasloužím si, abys vešel do mého domu. Ale řekni jen slovo, a můj služebník bude uzdraven. Vždyť i já jsem člověk podržžený, ale mám pod sebou vojáky; řeknu jednomu: `jdi', a jde, a jinému: `přijď', a přijde, a svému služebníkovi: `udělej to', a udělá to.“* Když to Ježíš uslyšel, podivil se a řekl těm, kdo ho doprovázeli: „Amen, pravím vám: Takovou víru jsem v izraelském národě nenašel u nikoho. Ale říkám vám: Mnoho jich přijde od východu i od západu a zaujmou místo u stolu s Abrahámem, Izákem a Jakubem v nebeském království, ale synové království budou vyhnáni do temnot venku; tam bude pláč a skřípění zubů.“ *Setníkovi pak Ježíš řekl: „Jdi, a jak jsi uvěřil, tak ať se ti stane.“* A služebník se v tu hodinu uzdravil. Když vešel Ježíš do Petrova domu, uviděl, že Petrova tchýně leží a má horečku. Dotkl se její ruky, a horečka jí přestala; (ona) vstala a obsluhovala ho. Když nastal večer, přinesli k němu mnoho posedlých zlými duchy. Svým slovem duchy vyhnal a všechny nemocné uzdravil, aby se naplnilo, co řekl prorok Izaiáš: *‘Vzal na sebe naše slabosti a nesl naše nemoci.’* (Matouš 8,5-17)

Pane, nejsem hoden. Setník věděl, že se Židé vstupem do pohanského domu cítí poskvrněni. Respektuje tu víru, a dokonce uznává svou nehodnost. Liturgie jeho slova opakuje před přijetím eucharistie. Mystikové tento postoj ospravedlňují. Dosvědčují, že každé přijetí velké milosti předchází zážitek, že je mezi námi a Bohem veliká propast. Dřív, než se Syn Boží narodil v Betlémě jako malé dítě, mluvil Jahve k Židům ze Sinaje za hromu a blesku (Ex 20,18). Dřív, než ho lidé uviděli v podobě Syna člověka, museli se bát, že zemřou, když uvidí Boha (srv. Světci, kteří se nemohli vynadivit, kolik milostí jim Bůh každý den dává, se přitom považovali za největší hříšníky světa). Jedna mystička viděla ve svém zjevení Krista jako most mezi nebem a zemí. Velikost mostu se pak měří podle šířky a hloubky, kterou překlenuje. Ve světě pocit slabosti a nehodnosti budí pocit méněcennosti, podlamuje sílu a odvalu. V životě duchovním je tomu naopak. Když pozorujeme, kolik už milost doplnila naše nedostatky, posiluje to naši naději, že nás neopustí ani v budoucnu a že se na Boha můžeme vždy spolehnout.

Nenašel jsem takovou víru v Izraeli. Píše sv. Jan Zlatoústý: „Uvěřil Ondřej, ale bylo to teprve tehdy, když Jan řekl: „Ejhle, Beránek Boží!“ Uvěřil Petr, ale musel mu to ohlásit Ondřej. Uvěřil Filip, když četl Písma. I Nathanael nejdříve dostal Boží znamení, a pak teprve vyznal víru.“ Zdá se mu tedy, že je kafarnaumský setník předčí, protože věřil v moc Kristovu okamžitě. Lepší je výklad Origenův. Ten srovnává Jaira se setníkem. Jairus praví: „Přijď rychle!“ Setník říká: „Řekni jen slovo!“ I Marie, sestra Lazarova, vyznává: „Pane, kdybys tu byl, můj bratr by nezemřel“ (Jan 11,32). Židovští prosebníci tedy předpokládají, že Ježíš má moc, jenom když je osobně přítomen. Setník je tedy předčí. Tato okolnost zavdala příležitost k mystickému výkladu obraznému. Lidé věří v Ježíšovu moc, když cítí, že jim je blízko, tj. v útěše. Silná víra se však lépe projeví v neútěše, když máme dojem, že je Bůh daleko, že nás opustil. V této situaci se opíráme jenom o jeho slova, o přísliby, že nás neopustí.

Přijdou ze Západu a z Východu. Dlouho to trvá, než si člověk vybuduje své pevné místo v práci, ve společnosti, ve vědě. Když se mu to podaří, získá tím i osobní vědomí, ví,

čím je, a cítí se pro druhé potřebným. Proto se těžko smiřuje se skutečností, že by měl své místo přenechat mladším, i když jsou to jeho děti. Tím těžší je pro něho, když se dočká dne, kdy ho nahradí lidé neznámí, z kruhů, které podceňoval. Když Ježíš naznačil Židům, že přijdou na jejich místo vyvolených ti, kteří byli považováni za nečisté, znělo to v uších posluchačů jako rouhání. Ale brzo se to vyplnilo. „Boží milostí jsem to, co jsem“, píše sv. Pavel (1 Kor 15,10). Jenom toto vědomí dává člověku možnost, aby správně ocenil své místo v nesmírných lánech kosmu a svůj čas v dlouhých věcech historie. Z lidského hlediska jsme jenom stéblo trávy na zelených vrších. Jedna tráva přerůstá druhou, která uschne. Důležitost a věčnost nenajdeme v přirozeném vývoji vesmíru, ale jenom v poslání Božím, když splníme úkol, ke kterému jsme byli na určitém místě a v určitém čase vyvoleni.

Dnes stojí v popředí setník z pohanského prostředí. Ježíš vysoce hodnotí jeho víru a to, že může uzdravit pouhým slovem na dálku, tedy nemusí být v přítomnosti nemocného. Vzpomeňme třeba na Jaira, který si přál, aby rychle přišel, protože jeho dcera umírá; nebo Marie, sestra Lazarova říká: „Pane, kdybys tu byl, můj bratr by nezemřel...“. Oba dva vyžadovali Ježíšovu přítomnost, která podle nich byla nutná, zatímco setník věří, že Ježíš uzdraví i na dálku, a v tom je předčí. Silná víra se i u nás projevuje v neútěše, v nesnázi, ve všelijakém trápení, když se nám zdá, že Ježíš je vzdálen, je daleko. Tehdy se totiž můžeme spolehnout jen na jeho slovo, na jeho přísliby. Setníkova slova opakujeme před svatým přijímáním. Přejeme si duchovní uzdravení pro sebe. Co kdybychom si tam dosadili: Pane, ... můj bližní, bratr, sestra, dcera, příbuzný, přítel i nepřítel, který tolik potřebuje pomoc, byl uzdraven.

PONDĚLÍ 13. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 27. ČERVNA 2022

Když Ježíš uviděl kolem sebe velké zástupy, rozkázal odplout na druhý břeh. Tu přišel jeden učitel Zákona a řekl mu: „Mistře, půjdu za tebou všude, kam půjdeš!“ Ježíš mu (však) odpověděl: „Lišky mají doupata a ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kam by hlavu položil.“ A jiný, jeden z jeho učedníků, mu řekl: „Pane, dovol mi, abych napřed šel a pochoval svého otce.“ Ale Ježíš mu odpověděl: „Pojď za mnou a nech, ať mrtví pochovávají své mrtvé.“

(Matouš 8,18-22)

Budu tě následovat. Direktorium, návod k těm, kteří kážou ignaciánské exercicie, upozorňuje, že se nemá hned věřit těm, kteří se v době duchovních cvičení nadchnou a chtěli by vstoupit do řádu, slíbit celibát apod. Nadšení vnuká vznešené myšlenky, ale jsou dost pevné, aby obstály v potížích života? Takové bylo asi i předsevzetí učitele zákona, který viděl Ježíšovy divy a slyšel jeho kázání. Kristus jej neodhání, ale prostě mu poukáže na skutečnost v celistvosti, upozorní ho, že nemá kde bydlet. Při rozhodování ke změně

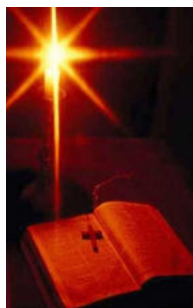

života se můžeme dopustit dvou opačných chyb. Buď si představíme všechny možné potíže, které nás mohou potkat, nebo nemyslíme na nic budoucího a rozhodujeme se podle přítomného nadšení. První případ je nerozumný, protože nikdo z nás doopravdy neví, co bude zítra. Nač se tedy strachovat zbytečně. Ale druhý případ je známka lehkomyšlnosti. Musí se rozumně předpokládat, že každá volba zavazuje k oběti, tím víc rozhodnutí následovat Krista.

Lišky mají doupata, Syn člověka nemá kde složit hlavu. Zvířata mají skutečně jakási bydliště: doupě, hnízdo, skrýši. Je tedy přirozené, že i lidé chtějí mít svůj vlastní domek, byt, chatu. Je v tom pocit jistoty, bez které by bylo těžké žít. Za jistých okolností je však přece jen možné žít bez domova. Vydáme se na prázdninovou cestu do kraje, kde jsou dobré hotely, a máme dost peněz, abychom si je mohli zaplatit, nebo tam všude máme příbuzné a přátele, kteří nás rádi přijmou. Život křesťana se podobá cestě, pouti do nebeské vlasti: Syn člověka, tj. Kristus, neměl kde hlavu složit. Ale zato měl jistotu, že je celý jeho život v rukách Otce, který se stará o polní lilie a ptactvo (srv. Mt 6,28), tím spíše o něho. V zásadě by měli mít tuto víru všichni, kdo se modlí Otčenáš. Ale tato víra má mnoho stupňů. U některých svatých byla tak silná, že působila zázraky. Sv. Ignác z Loyoly se chtěl vydat na lodi z Benátek do Palestiny. Řekli mu, že je absolutně nutné, aby vzal s sebou všecek proviant a peníze. Neměl je. Ale dostal je od dobrodince. Pak mu však přišlo líto, že by se měl spoléhat na peníze v zemi Kristově. Cestou do přístavu je tedy všechno rozdal. A přece se nakonec na loď dostal. Není ovšem rozumné, aby lidé „malověrní“ napodobovali mechanicky skutky těch, kdo žili z velké víry.

Nech mrtvé pochovat své mrtvé! Není vhodné při tomto verši evangelia uvažovat o tom, má-li se člověk účastnit pohřbu svých blízkých nebo ne. Někteří staří mniši to brali doslova. Ozámili jednomu, že mu zemřel otec. Odpověděl stručně: „Přestaň se rouhat! Můj otec (a tím myslel nebeského Otce) je nesmrtelný.“ Výraz však má velký dosah v obrazném slova smyslu. Ke všemu, co jsme prožili, nás vážou vzpomínky. Je to pěkné. Dává to souvislost životu. Bez svazku s minulostí by se naše osoba rozpadla, stala by se snůškou náhodných vlivů. Ale i tyto vzpomínky musejí mít míru. Jsou-li příliš živé, otupují zájem o přítomnost, paralyzují činnost. Lidé, kteří opustili vlast a žijí v cizí zemi, myslí na domov často a sentimentálně. Následek je, že se nikdy nepřizpůsobí kraji, do kterého se dostali. Ale pro všechny lidi je zítřek cesta do neznámé krajiny, kde se může všechno změnit. Kdo se s tím neumí smířit, předčasně zestárnul. Život v Kristu pak vyžaduje stálou novotu, stálé opouštění starých zvyků a myšlenek. Je tedy potřeba umět si říci: Ať mrtví pochovávají své mrtvé! Mě už nesmějí vázat, chci-li jít za Kristem.

ÚTERÝ - 28. ČERVNA 2022- SV. PETR A PAVEL - VIGÍLIE

Když (se Ježíš ukázal svým učedníkům a) posnídali, zeptal se (Ježíš) Šimona Petra: „Šimone, (synu) Janův, miluješ mě více než ti zde?“ Odpověděl mu: „Ano, Pane, ty víš, že tě miluji.“ Ježíš mu řekl: „Pas mé beránky.“ Podruhé se ho zeptal: „Šimone, (synu) Janův, miluješ mě?“ Odpověděl mu: „Ano, Pane, ty víš, že tě miluji.“ Ježíš mu řekl: „Pas moje ovce.“ Zeptal se ho

potřetí: „Šimone, (synu) Janův, miluješ mě?“ Petr se zarmoutil, že se ho potřetí zeptal: „Miluješ mě?“, a odpověděl mu: „Pane, ty víš všechno – ty víš, že tě miluji!“ Ježíš mu řekl: „Pas moje ovce! Amen, amen, pravím ti: Dokud jsi byl mladší, sám ses přepásával a chodils, kam jsi chtěl. Ale až zestárneš, vztáhneš ruce, a jiný tě přepásá a povede, kam nechceš.“ To řekl, aby naznačil, jakou smrtí oslaví Boha. A po těch slovech ho vyzval: „Následuj mě!“ Když (se Ježíš ukázal svým učedníkům a) posnídali, zeptal se (Ježíš) Šimona Petra: „Šimone, (synu) Janův, miluješ mě více než ti zde?“ Odpověděl mu: „Ano, Pane, ty víš, že tě miluji.“ Ježíš mu řekl: „Pas mé beránky.“ Podruhé se ho zeptal: „Šimone, (synu) Janův, miluješ mě?“ Odpověděl mu: „Ano, Pane, ty víš, že tě miluji.“ Ježíš mu řekl: „Pas moje ovce.“ Zeptal se ho potřetí: „Šimone, (synu) Janův, miluješ mě?“ Petr se zarmoutil, že se ho potřetí zeptal: „Miluješ mě?“, a odpověděl mu: „Pane, ty víš všechno – ty víš, že tě miluji!“ Ježíš mu řekl: „Pas moje ovce! Amen, amen, pravím ti: Dokud jsi byl mladší, sám ses přepásával a chodils, kam jsi chtěl. Ale až zestárneš, vztáhneš ruce, a jiný tě přepásá a povede, kam nechceš.“ To řekl, aby naznačil, jakou smrtí oslaví Boha. A po těch slovech ho vyzval: „Následuj mě!“ (Jan 21,15-19)

Šimone, synu Janův, miluješ mě víc než tito ostatní? Tento Ježíšův rozhovor s Petrem je bezpochyby jedním z nejpěknějších textů evangelia. V Palestině jej připomíná malá kaple na břehu jezera. V ní je velký kámen, kus skály, na které měl Ježíš stát. Není to nemožné. Když volal na apoštoly v lodi, zvolil zřejmě vyvýšené místo. Dotaz, s kterým se k Petrovi obrátil, je ovšem nečekaný. Kdo může říci o sobě, že miluje Krista víc než ostatní? Odpověď apoštolova je proto skromná, a přitom přesvědčivá: „Pane, ty víš, že tě miluji.“ Řecký text užívá výrazu, který je k pochopení křesťanské lásky důležitý: agapo te. V řečtině jsou totiž dvě slova pro lásku: erós a agape. Erós znamená touhu. V tom smyslu milujeme to, po čem

toužíme. Agape znamená chtít druhému dobře udělat to, po čem touží. Řecký text vkládá do úst Petrovi ten druhý výraz. Je to tedy, jako by říkal: „Chci pro tebe udělat cokoli.“ Byl to tedy okamžik, kdy měl dostat své povolání definitivně.

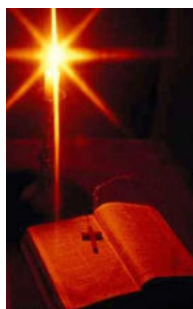
Pas mé beránky, pas moje ovce. Sv. Jan Zlatoústý tu přidává tuto úvahu. Když Petr vyznal, že Krista miluje, nebylo mu řečeno: „Spi na holé zemi, posti se“ apod. To totiž v době Zlatoústého praktikovali přísně asketi. Petr dostal jiný příkaz: „Pas mé beránky!“ Tomu, kdo nás má rád, svěřujeme to, co je nám nejdražší. Pro Krista mají ovšem největší cenu duše lidí. Proto je svěřuje těm, kdo ho milují. Církevní struktura rozlišuje dvojí řeholní společnosti: řády rozjímavé, kontemplativní, a řády apoštolské. Je to rozlišení praktické, podle způsobu života. Ve staré době předpokládali spíš, že mají být na počátku všichni kontemplativní, cvičit se v ctnosti, modlit se. Až dospějí do jistého stupně lásky k Bohu, ať vyjdou ze samoty a věnují se druhým lidem, aby je vedli ke Kristu. Je to tím snazší, protože lidé sami přicházejí k těm, u nichž cítí, že jsou plni Boží lásky.

Zeptal se ho potřetí: Šimone, sanu Janův, miluješ mě? Evangelium výslovně poznamenává, že ten třetí dotaz Petra zarmoutil. Pochopil, že se tu připomíná něco, co ho bolelo: trojí zapření Krista v době jeho umučení. U nás by taková narážka znamenala výčitku, smutnou vzpomínku, která kalí radost přítomnosti. Ježíš nevzpomíná ani ve zlém, ani se smutkem, ale poučuje: láska Boží se nemůže zakalit ani minulými hříchy, naopak

jejich vzpomínka lásku zvětšuje. Když asketi radili, abychom si stále a stále připomínali stará provinění, abychom plakali nad minulými hříchy, neměli pochybnost o tom, že ty hříchy jsou všechny prominuté. Plakali z vděčnosti nad tím, že ani to nás nemohlo od Boží lásky oddělit a že má Kristus větší důvěru k nám, než jsme měli my k němu. Petr se má stát hlavou církve, která jménem Kristovým odpouští provinění. Apoštol zakusil první na sobě, co to znamená a jakou chuť do nového života to dává.

Pán Ježíš vyžaduje trojí vyznání lásky, dříve než mu svěří pastýřskou službu nad všemi křesťany. V křesťanství totiž láska rozhoduje všechno. Bůh nám z lásky poslal svého Syna, ten z lásky k nám obětoval svůj život, láska má být zákonem učedníků a stává se i hybnou silou pro apoštola Petra. My víme, že tato slova trojího vyznání jsou jasným projevem Ježíšova odpuštění kvůli trojímu zapření, kterého se mu dostalo od prvního mezi apoštoly. Apoštol Petr je však také promován za prvního papeže. Jeho život nebude snadný. Jiný tě přepáše a povede, kam nechceš. Víme, jak si apoštol Petr představoval pohodlný život a Ježíš ho přísně pokáral. Myslím, že každý z nás se vidíme tak trochu v Petrovi. Měli jsme své plány, představy, ideály, iluze. O tom, kde budeme pracovat nebo studovat, jak to bude vypadat v manželství, rodině, jak na stáří či v důchodě. Pán nás vede tolikrát po cestách, které jsme si neplánovali ani nevybírali. Kéž bychom i my stejně jako sv. Petr dokázali přijímat radost i bolest. Jen ta cesta, po které jdeme a s vděčností přijímáme, je pro nás ta nejlepší.

STŘEDA - 29. ČERVNA 2022 - SV. PETR A PAVEL

Když Ježíš přišel do kraje u Césareje Filipovy, zeptal se svých učedníků: „Za koho lidé pokládají Syna člověka?“ Odpověděli: „Jedni za Jana Křtitele, druzí za Eliáše, jiní za Jeremiáše nebo za jednoho z proroků.“ Řekl jim: „A za koho mě pokládáte vy?“ Šimon Petr odpověděl: „Ty jsi Mesiáš, Syn živého Boha!“ Ježíš mu na to řekl: „Blahoslavený jsi, Šimone, synu Jonášův, protože to ti nezjevilo tělo a krev, ale můj nebeský Otec. A já ti říkám: Ty jsi Petr – Skála – a na té skále zbuduji svou církev a pekelné mocnosti ji nepřemohou. Tobě dám klíče od nebeského království; co svážeš na zemi, bude svázáno na nebi, a co rozvážeš na zemi, bude rozvázáno na nebi.“ (Matouš 16,13-19)

Ty jsi Kristus, Syn živého Boha. Všichni, kdo hledají Boha, hledají ideál. Čím je ten ideál vyšší, tím je Bůh vzdálenější, nelidštější. Proto jej Platón umístil v nadzemské říši věčných idejí. Bůh Bible je ještě vznešenější, nepřístupnější. Přesahuje všechny lidské pojmy, ideje, žádný obraz jej nevyjádří, nemá jméno. Ale má přesto jednu zvláštnost. Sestupuje on sám k lidem, aby se jim zjevil: na hoře Sinaj, v arše úmluvy, v jeruzalémském chrámě, v moci proroků a Božích mužů. Sv. Petr, který vyzná, že Ježíš z Nazareta je Syn živého Boha a Mesiáš, Kristus, recituje první články křesťanského Kréda: víru v Boha Otce a jeho jednorozeného Syna, který pro nás a pro naši spásu sestoupil z

nebe a stal se člověkem. Je to radostné zjištění, že je překlenuta propast mezi nebem a zemí, mezi skutečným lidským životem a ideálem. Don Quijote hledá ideály a žije v bláhových iluzích. Sancho Panza vidí skutečný svět, ale nezná ideály. Jejich autor Cervantes je poslal pospolu putovat, ale nesměl je. Lidsky to není možné. Křesťanství však je radostná zvěst, že Bůh a člověk se stali jedno.

Tobě dám klíče nebeského království. Tento nápis je v řečtině pod kopulí svatopetrského chrámu v Římě. Je tam právem, protože jej vztahujeme na moc církve, především papeže a biskupů. Protože věříme, není pro nás nesnadné to přijmout. Ale dovedeme si přesto představit, jak musí být toto dogma obtížné pro nevěřící. Dát klíče je obrazný výraz, ale obsahuje mnoho. Je to předání odpovědnosti. Klíče od domu nesvěříme komukoliv, a to tam máme věci, které pomínou a dají se nahradit. Království nebeské znamená uskutečnění všech ideálů, spásu všech lidí, dokončení díla stvoření. To všechno svěřil Bůh lidem? Jeden francouzský myslitel vyjádřil nad tím údiv aforismem: „Je pro nás těžké věřit naprosto Bohu. Ale jak musí být nekonečně těžší pro Boha, když uvěřil nám lidem!“ Je to ovšem jenom brilantní poznámka. Ale můžeme se tu zamyslet nad obrovským a nepochopitelným tajemstvím osobního vztahu, který se vírou navazuje mezi námi a Bohem. I nejužší svazek mezi lidmi, jakým je manželství, je podle Písma jenom obraz duchovního spojení duše s Bohem.

Blahoslavený jsi, Šimone, synu Jonášův, protože to ti nezjevilo tělo a krev, ale můj Otec v nebesích. Kulturní společnost posuzuje lidi podle jejich poznání, znalostí. Vědomosti určují stav člověka ve společnosti. Znalost hudby jej dělá hudebníkem, dovedností v medicíně se stává lékařem. Petru se dostala znalost Božích tajemství, je tedy mužem Božím. Jeho vědění přesahuje lidské možnosti. Zdá se nám to neuvěřitelné, nedovedeme to vysvětlit, a přece by nám to nemělo být tak docela cizí. Vždyť všichni umělci dosvědčují něco podobného, když mluví o své činnosti. Říkají, že jim přišla inspirace, že jim Múza vnukla myšlenku. Považují pak tuto inspiraci za něco tak božského, že se jí dají do služby, že jí obětují svůj talent. Ale každý člověk je v jádře umělec, hlavně ve smyslu mravním. Vytváří v duši Boží obraz a Bůh sám mu ve svědomí mluví, vnuká mu, co je dobré a co je zlé, co obraz v duši zdokonaluje a co by jej naopak zošklivilo. I my tedy v širším slova smyslu, si otvíráme nebo zavíráme nebeské království. Dostali jsme klíče. Je to hlas Boží ve svědomí, kterému chceme naslouchat a plnit to, k čemu vybízí.

ČTVRTEK 13. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 30. ČERVNA 2022

Ježíš vstoupil na loď, přeplavil se na druhou stranu a přišel do svého města. A hle – přinášeli mu ochrnutého, ležícího na lůžku. Když Ježíš viděl jejich víru, řekl ochrnutému: „Buď dobré mysli, synu, odpouštějí se ti hříchy.“ Někteří z učitelů Zákona si však pomyslili: „Ten člověk se rouhá!“ Protože Ježíš poznal jejich myšlenky, řekl: „Proč smýšlíte špatně ve svém srdci? Vždyť co je snadnější – říci: ‘Odpouštějí se ti hříchy’, nebo říci: ‘Vstaň a chod’? Abyste však věděli, že Syn člověka má moc odpouštět na zemi hříchy“ – řekl ochrnutému: „Vstaň, vezmi své lůžko a jdi domů!“ A on vstal a odešel domů. Když to zástupy viděly, zmocnila se jich bázeň a velebily Boha, že dal takovou moc lidem. (Matouš 9,1-8)

Přinesli ochrnutého. Ochrnutý je zbaven možnosti pohybu, který nutně patří k životu. Je odsouzen k nehybnosti, zatímco by chtěl chodit, pracovat, měnit místo. Tou nemožností pohybu ochrnutí trpí víc než skutečnými bolestmi. V přeneseném slova smyslu existují i různé typy ochrnutosti duševní a duchovní. Jeden z nich je mistrovsky vylíčen v Gončarovově románu Oblomov. Od té doby se říká „oblomovština“ duševní neschopnosti, která se projevuje spoustou plánů a úmyslů v hlavě, ty však nikdy nedojdou ke skutkům. Oblomovovo myšlení může vypadat geniálně, ale zůstává jalovým. Na podobnou nectnost v duchovním životě myslí sv. Terezie Veliká, když říká, že je cesta do pekla vydlážděna dobrými předsevzetími, tj. úmysly, které nikdy neuskutečníme. Jsme však toho schopni? Jen s milostí Boží, protože hříchem jsme všichni ochrnuli k dobrému. Ale prosbou o milost můžeme vstát, chodit a uskutečňovat dobro.

Doufej synu, odpouštějí se ti hříchy. Lidé si přáli uzdravení tělesné, Ježíš slibuje uzdravení duchovní, odpuštění hříchů. Zdá se proto okolostojícím, že tu jde o nedorozumění. Totéž nedorozumění však převládá v obecném mínění dodnes. Dobře děláme, když rozlišujeme dvojí zlo. Jednomu říkáme fyzické. Jde o nemoci, bolesti, katastrofy i samu smrt. Druhé zlo je morální, tj. hřích. Mezi obojím však je souvislost. Bible učí jasně, že je hřích příčina všeho zla, tedy i fyzického. Jsme vděční lékařům, kteří bojují proti nemocem a bolestem. Jsou dobrodinci lidstva. Ale jejich práci podporují tajemným nadpřirozeným způsobem všichni ti, kteří očišťují sebe a svět od hříchů. A právě oni dostali příslib, že se jim to jednou podaří úplně, že bude nakonec přemožena všechna lidská bolest i sama smrt.

Vstaň a chod'. Očití svědkové popsali podobný zázrak. Stal se v Lurdech. Nemocného, který se při eucharistickém požehnání náhle postavil na nohy, přinutili, aby si znovu lehl. Pořadatelé se báli, aby nevznikl zmatek, protože se okolostojících zmocnilo velké nadšení. I dnes se tedy dějí zázraky podobné těm, které dělal Ježíš. Jaký mají smysl? Nemůže to být senzace. Nestačí ani opravdový údiv nad Boží mocí. Je-li nemoc následek hříchu, zázračné uzdravení tělesné je symbol uzdravení duchovního, které je tak časté a tak na dosah ruky, že je ani za zázrak nepovažujeme. Ježíšova slova „Vstaň a chod'!“ se slyší v každé zpovědi, která hojí všechny druhy duchovní ochrnutosti. Máme se tedy i my podívat, podobně jako Židé, že „dal Bůh takovou moc lidem“ (Mt 9,8).

PÁTEK 13. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 1. ČERVENCE 2022

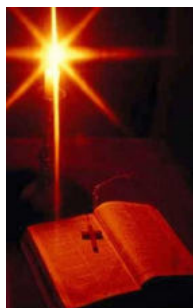
Když Ježíš šel (ze svého města), uviděl v celnici sedět člověka, který se jmenoval Matouš. A řekl mu: „Pojď za mnou!“ On vstal a šel za ním. Když byl Ježíš u stolu v (jeho) domě, přišlo mnoho celníků a hříšníků a zaujali místo u stolu s ním a s jeho učedníky. Když to viděli farizeové, řekli jeho učedníkům: „Proč váš Mistr jí s celníky a hříšníky?“ On to zaslechl a řekl: „Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. Jděte a naučte se, co znamená: 'Milosrdenství chci a ne obět.' Nepřišel jsem totiž povolovat spravedlivé, ale hříšníky. (Matouš 9,9-13)

Uviděl, jak v celnici sedí člověk, který se jmenoval Matouš. Americké přísloví tvrdí, že člověk dělá nejlépe to, co mu jde nejnadhěji. Proto se hledí objevit přirozené sklony dítěte při psychologických zkouškách, které mají usnadnit volbu povolání. Bylo by nerozumné poslat na konzervatoř někoho, kdo nemá hudební sluch. Ale nepovede se tuze ani studium matematiky inteligentnímu chlapci, nemá-li ani trochu zájmu. Biblická povolání však těmto principům neodpovídají. Jsou nepředvídaná, psychologicky nepřipravená. Alespoň tak vypadají navenek. Matouš, finanční úředník, celník, není člověk, který by hledal Boží království. Vždyť byl ve službě světa. Když šel Ježíš okolo, ani ze zvědavosti se nezvedl, aby si prohlédl proroka, o kterém se tolik mluvilo. A přece právě u něho se Ježíš zastavil a povolal si ho za učedníka. Byl to on, kdo později napsal evangelium a byl si plně vědom, že to nebyl jenom on, že to byl Bůh, který ho použil k hlásání pravdy Kristovy.

„Pojď a následuj mě!“ Sv. Brigita, která se vžívala do scén evangelia, si představuje ve Zjeveních sv. Matouše, který tu sám vypravuje o svém povolání: „Měl jsem v této chvíli pevnou vůli už nikoho neoklamat a hledal jsem cestu, jak bych se zbavil svého dosavadního zaměstnání, abych mohl sloužit z celého srdce Bohu samému. Když Ježíš mluvil, slovo, kterým mě volal, mě zapálilo jak oheň. Jeho řeč mi zněla tak krásně, že jsem už na bohatství ani nepomyslel, připadalo mi jako sláma. Bylo mně do pláče, ale současně jsem cítil radost z toho, že Bůh dokázal povolat a dát milost takovému hříšníkovi. Šel jsem tedy s Pánem, všechna jeho slova mně pronikala do srdce, chutnala mi jako nejsladší pokrm.“ Můžeme vidět v tomto úryvku pěknou ilustraci k tomu, co učí Origenes o slovech Ježíšových. Jsou Boží, mají tedy moc a sílu přetvořit toho, kdo je přijme.

Přišlo mnoho celníků a hříšníků. Zprávou o svém obrácení uzavírá sv. Matouš řadu vypravování o Ježíšových zázracích, které končí uzdravením ochrnutého (Mt 9,1-8). Obrátit, změnit srdce lidí je totiž největší zázrak, který Ježíš koná. Je to hlavní téma prvního evangelia: lidé se setkávají s Kristem a toto setkání je úplně změni. Lidé, kteří milovali svět, začínají vidět krásu Boží pravdy a nadchnou se pro ni. Pokud jde o samého Matouše, všiml si sv. Petr Chrysolog rozdílů mezi ním a druhým celníkem, tj. Zacheem. Ten si vylezl na strom, aby uviděl Ježíše, když půjde okolo. Byl tedy přinejmenším zvědavý. Matouš píše sám o sobě, že seděl v celnici. A přece se v Božím království často stane, že mu jsou nejbližší ti, o kterých myslíme, že jsou na opačném pólu. Když se církev modlí za obrácení hříšníků, je si vědoma, že právě tato modlitba mívá zvláštní nečekanou sílu. Vždyť je inspirována láskou a je podle Boží vůle, dodává sv. Jan Zlatoušlý.

SOBOTA 13. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 2. ČERVENCE 2022

K Ježíšovi přišli Janovi učedníci a ptali se: „Proč se my a farizeové postíme – ale tvoji učedníci se nepostí?“ Ježíš jim odpověděl: „Mohou hosté na svatbě truchlit, dokud je ženich s nimi? Přijdou však dny, kdy jim ženicha vezmou, a potom se budou postit. Nikdo přece nevsadí záplatu z neseprané látky na staré šaty, jinak se ten přišitý kus ze šatů vytrhne a díra se ještě zvětší. Ani se nenalévá mladé víno do starých měchů, jinak se měchy

roztrhnou, víno vyteče a měchy přijdou nazmar. Ale mladé víno se nalévá do nových měchů, a tak se uchová obojí.“ (Matouš 9,14-17)

Učedníci Janovi se postí. Většina světových náboženství ustanovuje jisté druhy postů, někdy i velmi přísné, rázu fakírského. Všeobecně je známý muslimský měsíc ramadán. Postní předpisy a zvyky jsou velice staré. Dnes si už dobře nedovedeme představit motivy, které k ustanovením vedly. Zdá se, že první z nich byl smutek, zážitek pomíjejícího života. Rodina, které umřel otec nebo matka, dodnes v jižní Itálii několik dní nevaří a nepřipravuje jídlo. Dávají tím symbolicky najevo, že už pro ně přestal mít život smysl. Kdo nejí, jako by ukončoval život. Ale to ukončení nemusí být definitivní. Rozloučení se starým životem bývá i začátek života nového. Proto se připravovaly nevěsty na vstup do manželství postem. Postili se proroci před zahájením svého poslání. Postil se tedy i sv. Jan Křtitel a jeho učedníci, protože očekávali brzký příchod Božího království. Postí se proto i křesťané při přípravě na velikonoční radost a před přijetím velkých Božích darů.

Půst a modlitba. Často se cituje výrok Tobiášův: „Dával jsem svůj chléb hladovějícím a oděv nahým, a když jsem se dozvěděl, že někdo z mého národa zemřel a byl pohozen, pohřbil jsem ho“ (Tob 1,17). Mnoho autorů vysvětluje tuto „základní trojici“ křesťanské asketiky. Ale její vnitřní souvislosti rozuměli Otcové církve trochu jinak, než se podává dnes. Ve zkušenosti s lidmi posilujeme prosbu tím, že přineseme dar tomu, koho o něco žádáme. Tak si představujeme, že i naše modlitba k Bohu bude účinnější, když k ní přidáme půst a almužnu. Staří autoři uvažovali jinak. Milost od Boha dostáváme proto, že ho prosíme. Ale je potřeba, aby byla naše prosba čistá. Půst a almužna nás očisťují, abychom mohli upřímněji říci Otče náš. Syrský autor opat Izaiáš přirovnává lidskou mysl k píрку, které se při modlitbě vznáší dechem Ducha svatého. Ale musí být čisté a suché, zbavené toho, co tíží, co nás váže k zemi.

Půst - modlitba těla. Modlitba se definuje jako „povznesení mysli a srdce k Bohu“. Je především vnitřní. Ptají se však autoři, nakolik je užitečné, aby tu mělo účast i tělo. Odpovídají ve smyslu pozitivním. Jak ve vztahu k člověku, tak i k Bohu se má projevit celý člověk. Tělo pak je s duší tak úzce spojeno, že jeho stav působí na vnitřní soustředěnost. Kromě toho tělesná gesta vyjadřují symbolicky to, co cítíme a myslíme. Cíl modlitby je podřídit duši Bohu, a to svobodně. Postem proniká tento projev svobody i do těla. Člověk, který si z lásky k Bohu odepře jídlo, pití, kouření a cokoli jiného, dává i v těle najevo, že láska k Bohu je pro něj vyšší hodnota než živočišné pudy. Modlí se tedy tělem. Hmota není svobodná. Podléhá zákonům přírody, nutnosti. Tělo, které se postí, ukazuje, že je zduchovnělé, svoboda pronikla do jeho přirozených sklonů a ono se stalo nástrojem srdce k vyjádření lásky.

FARNÍ INFORMÁTOR, XXIX. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSDICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.+záznam. 517356351, Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě a na svůj příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. Díky sponzorům dotovaná cena: **25,-Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

KATECHEZE O STÁŘÍ

Nikodém: „Jak se může člověk narodit, když už je starý“ (Jan 3,4)

(katecheze papeže Františka při generální audienci, náměstí sv. Petra, Vatikán, 8. června 2022)

Mezi farizeji byl člověk, jmenoval se Nikodém, člen židovské velerady. Ten přišel (k Ježíšovi) v noci a řekl mu: „Mistře, víme, že jsi učitel, který přišel od Boha, protože nikdo nemůže konat ta znamení, která konáš ty, není-li s ním Bůh.“ Ježíš mu odpověděl: „Amen, amen, pravím ti: Jestliže se nenarodí někdo znova, nemůže spatřit Boží království.“ Nikodém mu namítl: „Jak se může člověk narodit, když je starý? Přece nemůže podruhé vejít do mateřského lůna a narodit se.“ Ježíš odpověděl: „Amen, amen, pravím ti: Jestliže se nenarodí někdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do Božího království. Co se narodilo z těla, je tělo, co se narodilo z Ducha, je duch. Nediv se, že jsem ti řekl: Musíte se narodit znova. Vítr vane, kam chce; slyšíš, jak hučí, ale nevíš, odkud přichází a kam jde. Tak je to s každým, kdo se narodil z Ducha.“ Nikodém se zeptal: „Jak se to může stát?“ Ježíš mu odpověděl: „Ty jsi v izraelském národě učitel a to nevíš? Amen, amen, pravím ti: Mluvíme o tom, co známe, svědčíme o tom, co jsme viděli, ale vy naše svědectví nepřijímáte. Nevěříte-li, když jsem k vám mluvil o věcech pozemských, jak (teprve) uvěříte, až k vám budu mluvit o nebeských? Nikdo nevystoupil do nebe kromě toho, který sestoupil z nebe, totiž Syn člověka. Jako Mojžíš vyvýšil na poušti hada, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo věří, měl skrze něho život věčný. Neboť tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, ne zahynul, ale měl život věčný. Bůh přece neposlal svého Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby svět byl skrze něho spasen. Kdo v něho věří, není souzen; kdo nevěří, už je odsouzen, protože neuvěřil ve jméno jednorozeného Syna Božího. Soud pak záleží v tomto: Světlo přišlo na svět, ale lidé měli raději tmu než světlo, protože jejich skutky byly zlé. Každý totiž, kdo páchá zlo, nenávidí světlo a nejde ke světlu, aby jeho skutky nebyly odhaleny. Kdo však jedná podle pravdy, jde ke světlu, aby se ukázalo, že jeho skutky jsou vykonány v Bohu.“ Kristus v Judsku; poslední svědectví Jana Křtitele

Jan 3,1-21

Drazí bratři a sestry,
dobrý den!

Mezi významnější starší postavy evangelií patří Nikodém – jeden z židovských vůdců –, který chtěl Ježíše poznat, ale šel za ním tajně v noci (srov. J 3,1-21). V Ježíšově rozhovoru s Nikodémem se objevuje jádro Ježíšova zjevení a jeho

Pan FRANTIŠEK HROZA z Pustiměřských Prus (* 24. 9. 1925)
s požeňáním papeže Františka k 95. narozeninám

vykupitelského poslání, když říká: „Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nebyl ztracen, ale měl život věčný“ (v. 16).

Ježíš říká Nikodémovi, že aby "člověk viděl Boží království", musí se "narodit shůry" (srov. v. 3). Nejde o to, abychom se znovu narodili, abychom opakovali svůj příchod na svět a doufali, že nová reinkarnace nám umožní lepší život. Toto opakování ztrácí smysl. Naopak, vyprázdnilo by veškerý smysl prožitého života, vymazalo by ho, jako by to byl neúspěšný experiment, zaniklá hodnota, promarněná prázdnota. Ne, to není to znovuzrození, o kterém mluví Ježíš: je to něco jiného. Tento život je v Božích očích drahocenný: označuje nás za tvory, které Bůh něžně miluje. "Zrození shůry", které nám umožňuje "vejít" do Božího království, je zrozením v Duchu, přechodem přes vody do zaslíbené země stvoření smířeného s Boží láskou. Je to znovuzrození shůry, s milostí Boží. Nejedná se o fyzické znovuzrození v jiném čase.

Nikodém toto zrození špatně chápe a uvádí stáří jako důkaz jeho nemožnosti: člověk nevyhnutelně stárne, sen o věčném mládí se trvale vzdaluje, cokoli se zrodí v čase, směřuje ke svému konci. Jak si lze představit závěr, který má podobu zrození? Nikodém uvažuje takto a nenachází způsob, jak Ježíšova slova pochopit. Co je to znovuzrození?

Nikodémova námitka je pro nás velmi poučná. Ve světle Ježíšových slov ji můžeme převrátit v objev poslání, které je vlastní stáří. Ve skutečnosti stáří nejenže není překážkou pro zrození shůry, o němž mluví Ježíš, ale stává se vhodnou dobou k jeho osvětlení a osvobození od zkušenosti ztracené naděje. Naše doba a kultura, které vykazují znepokojivou tendenci považovat narození dítěte za prostou záležitost výroby a biologické reprodukce lidské bytosti, pak pěstují mýtus věčného mládí jako zoufalou posedlost nezničitelným tělem. Protože stářím se v mnoha ohledech pohrdá. Protože nese nezvratný důkaz o omylu tohoto mýtu, který by nás přiměl vrátit se do mateřského lůna, abychom byli navždy mladí v těle.

Technologie je k tomuto mýtu přitahována ve všech směrech: zatímco čekáme na porážku smrti, můžeme udržovat tělo při životě pomocí léků a kosmetiky, které zpomalují, skrývají, odstraňují stáří. Samozřejmě, že zdravý životní styl je jedna věc a mýty jsou věc druhá. Nelze však popřít, že záměna těchto dvou pojmů v nás vyvolává myšlenkový zmatek. Zaměňovat zdravý životní styl s živením mýtu o věčném mládí... Tolik se toho dělá pro to, abychom znovu získali mladistvý vzhled: tolik triků, tolik operací, abychom vypadali mladě. Vzpomínám si na slova moudré italské herečky Anny Magnaniové, když jí řekli, že jí musí odstranit vrásky, a ona řekla: „Ne, nesahejte na ně! Tolik let trvalo, než jsem je získala: Nesahejte na ně!“. Vrásky jsou symbolem zkušenosti, symbolem života, symbolem zralosti, symbolem prošlé cesty. Nedotýkejte se jich, abyste se stali mladými, ale jen mladými tváří: důležitá je celá osobnost, důležité je srdce a srdce je jako ona mladistvost dobrého vína, které čím je starší, tím je lepší.

Život ve smrtelném těle je krásný ve své "nedokončenosti": jako některá umělecká díla, která mají právě ve své nedokončenosti jedinečné kouzlo. Protože život tady dole je "začátkem", ne završením: přicházíme na svět právě takto, jako skuteční lidé, jako lidé, kteří postupně stárnou, ale jsou navždy skuteční. Život ve smrtelném těle je však příliš malý prostor a čas na to, abychom mohli udržet a naplnit tu nejcennější část naší existence v čase tohoto světa. Víra, která přijímá hlásání evangelia o Božím království, ke kterému směřujeme, má podle Ježíše mimořádný první účinek. Umožňuje nám "vidět" Boží království. Jsme schopni skutečně vidět mnohá znamení naší naděje na naplnění toho, co v

našem životě nese znak Božího záměru pro věčnost. Jde o znamení evangelijní lásky, která v mnoha ohledech osvětluje Ježíš. A pokud je můžeme "vidět", můžeme také "vstoupit" do království, a to skrze Ducha, skrze obnovující vodu.

Stáří je stav, který je mnohým z nás dopřán a v němž si lze zázrak tohoto zrození shůry důvěrně osvojit a učinit jej věrohodným pro lidské společenství: nevyjadřuje nostalgii po zrození v čase, ale lásku ke konečnému cíli. Z tohoto pohledu má stáří jedinečnou krásu: kráčíme vstříc Věčnému. Nikdo nemůže znovu vstoupit do mateřského lůna, ani do své technologické a konzumní náhražky. Toto nepřináší moudrost, neposkytuje to naplněnou cestu, je to umělé. Bylo by to smutné, i kdyby to bylo možné. Starý člověk kráčí vpřed, starý člověk kráčí k cíli, k Božímu nebi, starý člověk kráčí se svou moudrostí prožitou během života. Stáří je tedy zvláštním časem, kdy je možné vymanit budoucnost z technokratické iluze biologického a robotického přežití, ale především proto, že se otevírá laskavosti Božího tvůrčího a plodícího lůna. Zde bych zdůraznil toto slovo: laskavost starých lidí. Pozorujte dědečka nebo babičku, jak se dívají na svá vnoučata, jak svá vnoučata hladí: tu laskavost, oproštěnou od všech lidských nástrah, která překonala lidské zkoušky a je schopna svobodně rozdávat lásku, láskyplnou blízkost jednoho k druhému. Tato něha otevírá dveře k pochopení Boží něhy. Nezapomínejme, že Duch Boží je blízkost, soucit a něha. Bůh je takový, umí hladit. A stáří nám pomáhá pochopit tento rozměr Boha, kterým je něha. Stáří je zvláštní čas, kdy se budoucnost vymaňuje z technokratické iluze, je to čas Boží něhy, která tvoří, vytváří cestu pro nás všechny. Kéž nám Duch svatý dopřeje znovu otevřít toto duchovní – a kulturní – poslání stáří, které nás sbližuje se zrozením shůry. Když takto přemýšlíme o stáří, říkáme si: jak je možné, že se tato kultura odhazování rozhodne odložit staré lidi, protože je považuje za neužitečné? Staří lidé jsou posly budoucnosti, staří lidé jsou posly laskavosti, staří lidé jsou posly moudrosti prožitého života. Jdeme kupředu a dívejme se na staré.

Radostná služba víry, které se učíme ve vděčnosti

(katecheze papeže Františka při generální audienci, náměstí sv. Petra, Vatikán, 15. června 2022)

Hned jak Ježíš vyšel ze synagogy, vstoupil s Jakubem a Janem do Šimonova a Ondřejova domu. Šimonova tchýně ležela v horečce. Hned mu o ní pověděli. Přistoupil, vzal ji za ruku a pozvedl ji. Tu jí horečka přestala a ona je obsluhovala. (Mk 1,29-31)

POUTNÍCI V CHRÁMU NAD MÍSTEM ŠIMONOVA A ONDŘEJOVA DOMU V KAFARNAU,
Peregrinatio ad Fontes Salutis, Izrael, 26. února 2013.

Slyšeli jsme prosté a dojemné vyprávění o uzdravení Šimonovy tchýně – ještě se nejmenuje Petr – v Markově verzi evangelia. Tato krátká epizoda je s drobnými, ale nápadnými odchylkami popsána i v dalších dvou synoptických evangeliích. "Šimonova tchýně ležela v posteli s horečkou," píše Marek. Nevíme, zda šlo o lehkou nemoc, ale ve stáří může být i obyčejná horečka nebezpečná. Ve stáří už nemůžete být pánem svého těla. Člověk se musí naučit vybrat si, co dělat a co ne. Tělesná síla nás opouští, i když naše srdce nepřestává toužit. Člověk se pak musí naučit tuto touhu očišťovat: být trpělivý, vybírat si, co žádat od těla a od života. Když jsme staří, nemůžeme dělat totéž, co když jsme byli mladí: tělo má jiný rytmus a my mu musíme naslouchat a přijmout jeho limity. Všichni je máme. I já teď musím chodit s holí.

Na starší lidi doléhá nemoc jiným a novým způsobem než na mladé nebo dospělé. Je to jako tvrdá rána, která dopadá na již tak těžké období. Zdá se, že nemoc starého člověka uspíší příchod smrti a v každém případě zkrátí dobu života, kterou už tak považujeme za krátkou. Vkrádají se pochybnosti, že se neuzdravíme, že "tentokrát je to naposledy, co jsem onemocněl..." a tak dále: takovéto myšlenky přicházejí na mysl... Člověk nemůže snít o naději v budoucnost, která se nyní jeví jako neexistující. Slavný italský spisovatel Italo Calvino si všiml hořkosti starých lidí, kteří trpí ztrátou věcí minulých více, než se těší z příchodu nových. Ale scéna z evangelia, kterou jsme právě slyšeli, nám pomáhá doufat a

už nám nabízí první lekci: Ježíš nenavštívuje onu nemocnou stařenu sám, ale jde tam spolu se svými učedníky. A to nás nutí trochu se zamyslet.

Právě křesťanská komunita se musí postarat o seniory: příbuzní a přátelé, ale i komunita. Starší lidé musí navštěvovat mnoho lidí společně a často. Nikdy bychom neměli zapomínat na tyto tři řádky evangelia. Dnes zejména proto, že počet starších lidí výrazně vzrostl, a to i v poměru k mladým, protože se nacházíme v demografické zimě, rodí se méně dětí a je mnoho starších a málo mladých lidí. Musíme cítit

odpovědnost navštěvovat starší lidi, kteří jsou často osamělí, a předkládat je Pánu s našimi modlitbami. Sám Ježíš nás naučí, jak je milovat. "Společnost je skutečně vstřícná vůči životu, když uznává, že život je cenný i ve stáří, postižení, těžké nemoci, a dokonce i tehdy, když vyhasíná" (Poselství Papežské akademie pro život, 19. února 2014). Život je vždycky cenný. Když Ježíš uvidí nemocnou starší ženu, vezme ji za ruku a uzdraví ji: stejné gesto udělá, když vzkřísí mladou ženu, která zemřela: vezme ji za ruku a postaví ji, uzdraví ji tím, že ji postaví zpět na nohy. Ježíš tímto laskavým gestem lásky dává učedníkům první lekci: to znamená, že spása je ohlášena, nebo lépe řečeno sdělena, prostřednictvím pozornosti k této nemocné osobě; a víra této ženy září vděčností za laskavost Boha, který se nad ní sklonil. Vracím se k tématu, které jsem v těchto

katechezích opakoval: zdá se, že tato kultura vyhazování odstraňuje starší lidi. Ano, nezabije je, ale společensky je vymaže, jako by byly břemenem, které je třeba nést: je lepší je skrýt. To je zrada lidskosti, to je to nejošklivější, to je selekce života podle užitečnosti, podle mládí, a ne s životem, jaký je, s moudrostí stáří, s hranicemi stáří. Staří lidé nám mají co dát: je v nich životní moudrost. Je toho tolik, co nás mohou naučit: proto musíme také učit děti, aby se staraly o své prarodiče a chodily k nim. Dialog mezi mladými lidmi a prarodiči, dětmi a prarodiči je zásadní pro společnost, je zásadní pro církev, je zásadní pro zdraví života. Tam, kde chybí dialog mezi mladými a starými, něco chybí a vyrůstá generace bez minulosti, tedy bez kořenů.

Jestliže první lekci nám dal Ježíš, druhou nám dává starší žena, která "vstala a začala jim sloužit". I jako starší člověk může, ba dokonce musí, sloužit komunitě. Je dobře, že starší lidé stále pěstují odpovědnost sloužit a překonávají pokušení stát stranou. Pán je neodhazuje, naopak jim dává sílu sloužit. A rád bych poznamenal, že evangelisté na to v tomto vyprávění nekladou žádný zvláštní důraz: jde o normálnost následování, kterou se učedníci naučí v plném rozsahu na cestě formace, kterou prožijí v Ježíšově škole. Starší, kteří si zachovávají ochotu uzdravovat, utěšovat, přimlouvav se za své bratry a sestry – ať

už jsou to učedníci, setníci, lidé sužovaní zlými duchy, zavržení... – jsou snad nejvyšším svědectvím o čistotě té vděčnosti, která provází víru. Kdyby se staří lidé místo toho, aby byli odstrčeni a vyřazeni ze scény událostí, které poznamenávají život společenství, dostali do středu společné pozornosti, byli by povzbuzeni k vykonávání vzácné služby vděčnosti Bohu, který na nikoho nezapomíná. Vděčnost starších lidí za

dary, které od Boha ve svém životě obdrželi, jak nás učí Petrova tchýně, navrácí společenství radost ze společného života a dává víře učedníků základní charakteristiku jejího určení.

Musíme se však dobře naučit, že duch přimlavy a služby, který Ježíš předepisuje všem svým učedníkům, není jen záležitostí žen: v Ježíšových slovech a skutcích není ani stín tohoto omezení. Evangelijní služba vděčnosti za Boží láskyplnost není v žádném případě zapsána v gramatickém schématu pána muže a ženy služebnice. To však nic neubírá na skutečnosti, že ženy mohou muže učit o vděčnosti a něze víry ve věcech, které jsou pro muže obtížněji pochopitelné. Také Petrova tchýně jim na cestě za Ježíšem ukázala cestu ještě předtím, než k tomu apoštolové sami dozráli. A zvláštní jemnost Ježíše, který se "dotkl její ruky" a "jemně se nad ní sklonil", od samého počátku jasně ukazovala jeho zvláštní citlivost vůči slabým a nemocným, kterou se Boží Syn jistě naučil od své Matky. Prosím, zajistěme, aby staří lidé, babičky, dědečkové byli nablízku dětem, mladým lidem, aby jim předávali tuto životní paměť, aby jim předávali tuto životní zkušenost, tuto životní moudrost. Pokud se nám podaří propojit mladé a staré lidi, bude to znamenat i větší naději pro budoucnost naší společnosti.

PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA (5. 6. 2022)

PUSTIMĚŘ: 5.400,-Kč; **DRYSICE:** 3.700,-Kč; **PODIVICE:** 1.800,-Kč; **TOPOLANY:** 1.200,-Kč
Pán Bůh zaplať vám všem, kdo pamatujete na potřeby své farnosti

KNĚŽSKÉ SVĚCENÍ

Brno – sobota 18. června 2022 v 9:00 v katedrále sv. Petra a Pavla
Svěcenci: Jan Kříž, Josef Janoušek, Štěpán Jiří Novák

Olomouc – sobota 25. června 2022 v 9:30 v katedrále sv. Václava
Svěcenci: Josef Biernát, Pavel Fiala, Lukáš Gelnar, František Šary

České Budějovice – sobota 25. června 2022 v katedrále sv. Mikuláše
Svěcenci: Pavel Kasal, Matouš Martin Vávra

Přehled primic

Josef Janoušek: Primiční mše svatá v neděli 19. června 2022 v Moravských Budějovicích na zámeckém nádvoří vedle kostela sv. Jiljí. Začátek mše svaté v 14:30.

Jan Kříž: Primiční mše svatá v sobotu 25. června 2022 v Blížkovicích na farní zahradě blízko kostela sv. Bartoloměje. Začátek mše svaté v 14:30.

Lukáš Gelnar: Primiční mše svatá v neděli 26. června 2022 na Velehradě v bazilice Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje. Začátek mše svaté v 15:00.

Pavel Kasal: Primiční mše svatá v neděli 26. června 2022 v Českých Budějovicích v klášteře Obětování Panny Marie. Začátek mše svaté v 15:00.

Matouš Martin Vávra: Primiční mše svatá v neděli 26. června 2022 v Lišově v kostele sv. Václava. Začátek mše svaté v 15:00.

Josef Biernát: Primiční mše svatá v sobotu 2. července 2022 v Suché Lozi v kostele sv. Ludmily. Začátek mše svaté v 9:30.

Pavel Fiala: Primiční mše svatá v neděli 3. července 2022 v Křtomili (blízko Bystřice pod Hostýnem) na místním hřišti. Začátek mše svaté v 15:00.

Štěpán Jiří Novák: Primiční mše svatá v neděli 3. července 2022 v Nové Říši v kostele sv. Petra a Pavla. Začátek mše svaté v 15:00.

František Šary: Primiční mše svatá v sobotu 9. července 2022 v Lidečku u kostela sv. Kateřiny. Začátek mše svaté v 15:00.

S radostí, vděčností a bázni Boží Vám oznamuji,
že z rukou otce arcibiskupa Jana Graubnera přijmu

KNĚŽSKÉ SVĚCENÍ

25. června 2022 v 9:30

v katedrále sv. Václava v Olomouci.

PRIMIČNÍ MŠI SVATOU

jako poděkování Bohu za nezasloužený dar
a Vám za doprovázení budu sloužit

2. července 2022 v 9:30

v kostele sv. Ludmily v Suché Lozi.

Srdečně Vás zvu a prosím o modlitbu.

Josef Biernat

www.primice.cz

„KDO NEMILUJE, NEPOZNAL BOHA,
PROTOŽE BŮH JE LÁSKA.“

1 JAN 4,8

V NEDĚLI 3. ČERVENCE 2022

V 15 HODIN

VE KŘTOMILI NA MÍSTNÍM HŘIŠTI.

TĚŠÍM SE NA SETKÁNÍ S VÁMI

A PROSÍM O MODLITBU.

PAVEL FIALA

„On zná moji cestu“

(Job, 23,10)

S radostí a vděčností Bohu za dar života,
víry a povolání Vám oznamuji,
že z rukou olomouckého arcibiskupa
Mons. Jana Graubnera přijmu

KNĚŽSKÉ SVĚCENÍ

v sobotu 25. 6. 2022 v 9:30 hodin
v katedrále sv. Václava v Olomouci.

Za tento nezasloužený dar, za mou rodinu,
přátele a za všechny chci spolu s Vámi
poděkovat Bohu slavením

PRIMIČNÍ MŠE SVATÉ

v sobotu 9. 7. 2022 v 15:00 hodin
u farního kostela sv. Kateřiny v Lidečku.

ĎAKOVNEJ SVĚTEJ OMŠE

v sobotu 23. 7. 2022 o 15:00 hodine
vo farskom kostole sv. Jána Krstiteľa
v Poprade-Strážach

Těším se na setkání s Vámi a prosím o modlitbu.

FRANTIŠEK ŠARY, jáhen

saryfrantisek@gmail.com | ☎ +420 732 757 896 | www.primice.cz

S radostí, posvátnou bází
a vděčností Bohu
za dar povolání
Vám oznamuji,
že přijmu

KNĚŽSKÉ SVĚCENÍ

v sobotu
25. června 2022 v 9:30
v katedrále sv. Václava
v Olomouci.

Za tuto milost a všechny,
kteří mě doprovázeli na této cestě,
bých rád společně s Vámi
vzdal Bohu díky slavením

PRIMIČNÍ MŠE SVATÉ

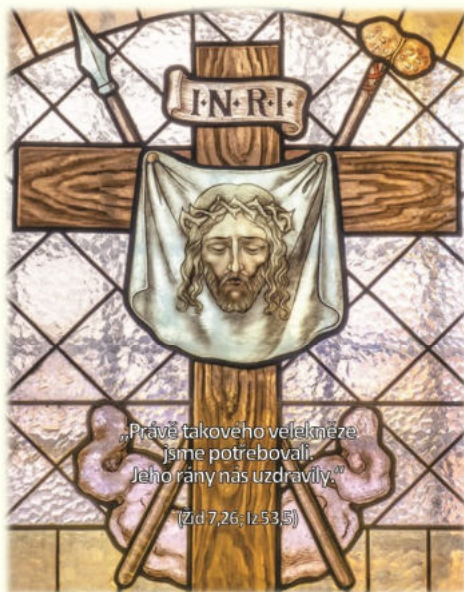
v neděli
26. června 2022 v 15 hodin
v bazilice
Nanebevzetí Panny Marie
a sv. Cyrila a Metoděje
na Velehradě.

Lukáš Gelnar

Více informací na www.primice.cz

„A v posledním čase jsi, Otče svatý,
poslal na svět svého Syna Ježíše,
apoštola a velekněze našeho vyznání.
Mocí Svatého Ducha ti sám sebe přinesl
jako oběť neposkvrněnou.“

(Konsekráční modlitba při kněžském svěcení)

„Kněz je služebník spásy bližních
skrze Boží slovo, svátosti
a svědectví svého života.“

(Mons. Pierino Galeone)

S radostnou vděčností,
posvátnou bází a důvěrou
v Ježíše ukřižovaného a vzkříšeného
Vám oznamuji, že přijmu

KNĚŽSKÉ SVĚCENÍ

v sobotu 18. června 2022 v 9:00
v katedrále sv. Petra a Pavla v Brně.

Srdečně Vás zvu a prosím o modlitbu.

Josef Janoušek

Za tento nezasloužený dar
a za všechny, kdo mě doprovázeli,
chci společně s Vámi poděkovat
našemu nebeskému Otci slavením

PRIMIČNÍ MŠE SVATÉ

v neděli 19. června 2022 v 14:30
na zámeckém nádvoří v Mor. Budějovicích

„Já jsem mého milého a můj milý je můj. On pase v liliích.“
(Pís 6, 3)

S hlubokou radostí a ještě hlubší bázní
Vám oznamuji, že přijmu
KNĚŽSKÉ SVĚCENÍ
v sobotu 18. června 2022 v 9:00
v katedrále sv. Petra a Pavla v Brně.

Za tuto milost a další nezasloužené dary
chci spolu s vámi poděkovat slavením
PRIMIČNÍ MŠE SVATÉ
v sobotu 25. června 2022 v 14:30
v Blížkovicích.

Těším se na setkání a prosím o modlitbu

Jan Kříž

Více informací na primice.cz

KANONIE PREMONSTRÁTŮ V NOVÉ ŘÍŠI

s radostí a vděčností Pánu Bohu
oznamuje, že její bratr a jáhen

Štěpán Jiří Novák

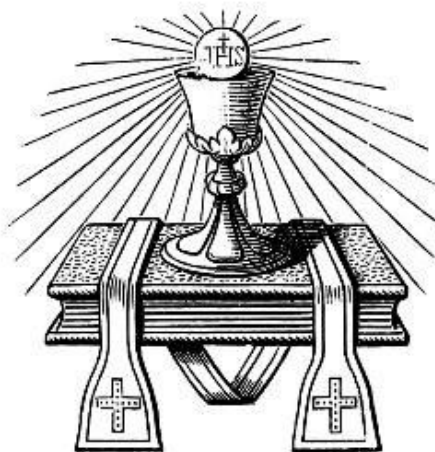
v sobotu 18. června 2022
při mši svaté v 9.00 hodin

v katedrále sv. apoštolů
Petra a Pavla v Brně

přijme

vzkládáním rukou a modlitbou
brněnského sídelního biskupa
J. Exc. ThLic. Vojtěcha Cikrleho

**SVÁTOST
KNĚŽSTVÍ.**

**Ty jsi kněz navěky
podle řádu Melchizedeova.**

Žalm 109,4

Na poděkování Pánu Bohu
za dar kněžství,

Panně Marii
za její mocnou ochranu
a za všechny,
kteří mu prokázali dobro,
bude obětovat

**PRIMIČNÍ
MŠI SVATOU**

v opatském a farním chrámu
sv. apoštolů Petra a Pavla v Nové Říši

v neděli 3. července 2022
v 15.00 hodin.

Další slavné mše svaté na poděkování
bude sloužit ve všech farnostech
spravovaných bratry naši kanonie
v dalších prázdninových týdnech.

"Když jsem šel k Janu Pavlu II., vždy jsem musel mít připraveny aspoň dva vtipy

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.,
čestný občan Pustiměře

I.

Tento vtip se vyprávěl v době, kdy průměrný plat v Československu byl asi 2.500,- Kč měsíčně, rohlík stál 30 haléřů, litr mléka 2,- Kč a jízdenka na MHD 1,- Kč: Jednou tehdejší předseda vlády přišel za prezidentem Husákem a říká mu: „Poslyš, mě už to nebaví, jak mi lidi pořád nadávají, že mám tak hrozně vysoký plat. Nemohl bych dostat nějakou jinou práci, kde bych měl menší plat, než jako předseda vlády?“ Husák nato: „No, měl bych tady jedno volné místo na ministerstvu, asi tak za 10 tisíc měsíčně.“ - „No, to je také docela moc, něco s ještě nižším příjmem tam nemáš?“ - „No, pak bych tady měl jedno místo na generálním ředitelství asi tak za 7 tisíc.“ - „To je pořád ještě moc. Víš, já bych chtěl něco za takové dva nebo tři tisíce.“ - „No jo, ale to bys musel něco umět!“

II.

Soudruh Brežněv vyrazil na lov medvědů s celou družinou a ochrankou. A najednou se ztratil. Všichni ho hledali, den, dva a pořád nic. Třetí den potkají domorodce a ptají se: „Soudruhu, neviděl jsi soudruha Brežněva?“ On se zamyslí a odvěti: „Ale jistě, že viděl, ve škole, na zdi.“ - „Ne, soudruhu. My myslíme tady v tajze“ vysvětluje ochranka. „Jo táák, panáčkové, no toho jsem tedy neviděl, ale je mi fakt divné, že v sekrementech medvěda, kterého sleduji už dva dny, nacházím jen samé medaile.“

III.

Dežo Lakatoš se hlásí na hudební konzervatoř. U přijímaček měl vysvětlit rozdíl mezi čelem a basou. „No, prosím pěkně, já to vidím takto...“, začal. „Čelo je malá basa a basa je velké čelo. A ti, co byli v čele, jsou teď v base a ti co byli v base, jsou teď v čele...“.

IV.

Výměna telegramů mezi Ruskem a Kubou. Kuba: „Celá země hladoví, pošlete obilí!“ Rusko: „Utáhněte si opasky.“ „Kuba: „Pošlete opasky!“

V.

Prezident Antonín Novotný uviděl u své kanceláře sedět na bobku muže v montérkách. „Copak tady děláte?, ptá se. „Opravuji zámek, pane prezidente.“ Potom prezident celý den úřadoval. Když odcházel domů, opět se zeptal onoho muže: „Copak tady děláte?“ - „Vždyť jsem vám to řekl ráno, že opravuji zámek.“ - „Ale takovou dobu? Vždyť já bych to měl hotové za pár minut.“ Muž na něj pohlédl s úsměvem: „Vy ano, pane prezidente, vy jste přece zámečník, ale já jsem advokát.“

POŘAD BOHOSLUŽEB: 18. - 26. června 2022

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
SOBOTA 18. června	TOPOLANY-SOBOTNÍ MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ	TOPOLANY 18.00	za + Marii KOMOŇOVOU
NEDĚLE 19. června	SLAVNOST TĚLA A KRVE PÁNĚ	PODIVICE 8.00	na poděkování za dary Ducha svatého s prosbou za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu
		DRYSICE 9.30	za +Marii a Františka ROZSYPA- LOVY, děti a ochranu Panny Marie pro živou rodinu
		PUSTIMĚŘ 11.00	za + Jana PŘIKRYLA a Boží požehnání pro rodinu
PUSTIMĚŘ: PROCESÍ CORPUS DOMINI: ROTUNDA, SV. ANNA, P. M. LURDSKÁ, KOSTEL			
PRVNÍ SVATÉ PŘIJÍMÁNÍ: ŠÁRKA DOBEŠOVÁ, JAROSLAV DOBEŠ, JOSEF STRÍTECKÝ			
PONDĚLÍ 20. června	PÁTEK 10. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 18.00	za +Ladislava BUREŠE, rodiče, živou a +rodinu a duše v očisti
ÚTERÝ 21. června	SV. ALOIS GONZAGA, ŘEHOLNÍK	PODIVICE 8.00	na poděkování Pánu Bohu za přijatá dobrodiní s prosbou o ochranu Panny Marie pro rodinu a přátele
STŘEDA 22. června	VIGÍLIE SLAVNOSTI NAROZENÍ SV. JANA KŘTITELE	DRYSICE 18.00	za +Drahomíru a Josefa GERYKOVY živou a +rodinu
ČTVRTEK 23. června	SLAVNOST NAROZENÍ SV. JANA KŘTITELE	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Jana CHARVÁTA, manželku, živou a + rodinu
PÁTEK 24. června	SLAVNOST NEJSVĚTĚJŠÍ SRDCE JEŽÍŠOVO	PODIVICE 8.00	za nová kněžská a řeholní povolání
		DRYSICE 16.00	za +P. Františka PETRŮ, živou a +rodinu BENÍČKOVU, ZELENKOVU a BUČKOVU
		PUSTIMĚŘ 18.00	za +Josefa SNÍDALA, manželku a na poděkování Bohu Otci za přijaté dary s prosbou o dar zdraví pro rodinu
SOBOTA 25. června	NEPOSKVRNĚNÉ SRDCE PANNY MARIE	PŘI MŠI SVATÉ PŘIJMOU SVÁTOST MANŽELSTVÍ	
	TOPOLANY-SOBOTNÍ MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ	PUSTIMĚŘ 11.30	Barbora PŘIKRYLOVÁ a Michal PETERKA
NEDĚLE 26. června	13. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	TOPOLANY 18.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice
		PUSTIMĚŘ 8.00	za + rodinu ZBOŘILOVU, VŠETULOVU, POTĚŠILOVU s prosbou o Boží požehnání a dar zdraví pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30	za živé a + drysické farníky a dobrodince farnosti
		PODIVICE 11.00	za +Hedviku KRATOCHVÍ- LOVOU, manžela, dceru, zetě a Boží požehnání pro živou rodinu

POŘAD BOHOSLUŽEB: 25. června - 3. července 2022

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
SOBOTA 25. června	TOPOLANY-SOBOTNÍ MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ	TOPOLANY 18.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice
NEDĚLE 26. června	13. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + rodinu ZBOŘILOVU, VŠETULOVU, POTĚŠILOVU s prosbou o Boží požehnání a dar zdraví pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30	za živé a + drysické farníky a dobrodince farnosti
		PODIVICE 11.00	za +Hedviku KRATOCHVÍ- LOVOU, manžela, dceru, zetě a Boží požehnání pro živou rodinu
PONDĚLÍ 27. června	SV. CYRIL JERUZALÉMSKÝ, BISKUP A UČITEL CÍRKVE	PUSTIMĚŘ 18.00	za ukončení války proti Ukrajně i všech válek ve světě
ÚTERÝ 28. června	VIGÍLIE SLAVNOSTI SV. PETRA A PAVLA, APOŠTOLŮ	PODIVICE 18.00	za živé a + farníky a občany Podivic
STŘEDA 29. června	SLAVNOST SV. PETRA A PAVLA, APOŠTOLŮ	DRYSICE 16.00	za pronásledované křesťany
		PUSTIMĚŘ 18.00	za farnosti Pustiměř, Drysice, Podivice a Topolany
ČTVRTEK 30. června	SVÁTEK VÝROČÍ POSVĚCENÍ OLOMOUCKÉ KATEDRÁLY	PUSTIMĚŘ 18.00	za děti, studenty, rodiče a pedagogy, na poděkování za školní a akademický rok
PÁTEK 1. července	PRVNÍ PÁTEK V MĚSÍCI	PODIVICE 8.00	za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu BENÍČKOVU
SOBOTA 2. července	SOBOTNÍ PAMÁTKA PANNY MARIE	SUCHÁ LOZ 9.30	PRIMIČNÍ MŠE SVATÁ P. Mgr. Ing. Josef BIERNÁT
	TOPOLANY-SOBOTNÍ MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ	TOPOLANY 18.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice
NEDĚLE 3. července	14. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Marii a Antonína ŠMEHLÍKOVY, rodiče, + rodinu a duše v očistci
		DRYSICE 9.30	za + Aurelii a Františka MUSILOVY a + rodiče
		PODIVICE 11.00	za + Vlastu POSPÍŠILOVOU, dva bratry, zetě, a za živou a + rodinu POSPÍŠILOVU
	HODY V PODIVICÍCH: SV. CYRIL A METODĚJ, PATRONI FARNOSTI		

INTENCE MŠÍ SVATÝCH NA II. POLOLETÍ 2022 (1.7. - 31.12.2022)

zapisují **6. - 24. června 2022** po mši svaté ve všední dny

(PUSTIMĚŘ, TOPOLANY - v sakristii; DRYVICE – na faře; PODIVICE: i v neděli - v sakristii).